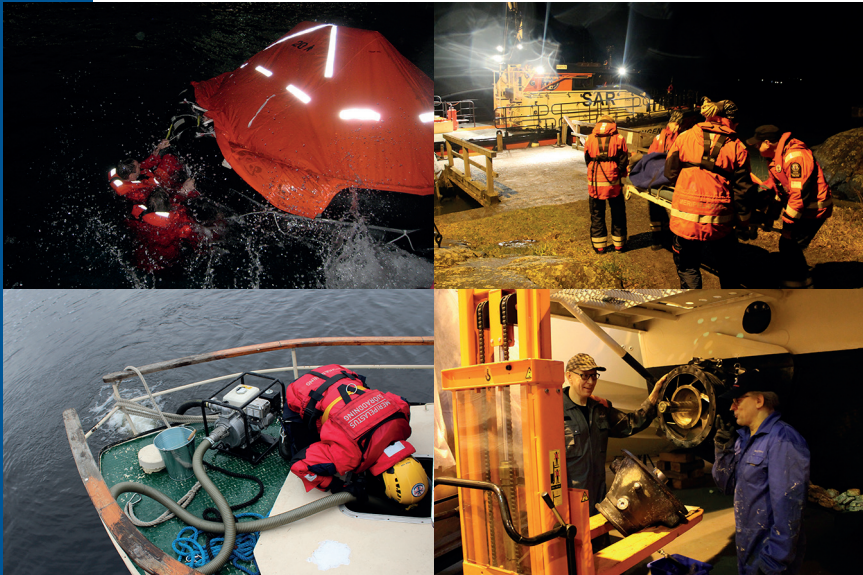

MERIPELASTUSSEURA
SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

Koulutusjärjestelmä

Miehistön koulutussuunnitelma

1. painos, Versio 1.5

Suomen Meripelastusseura - Koulutusjärjestelmä versio 2016 - Miehistön koulutussuunnitelma
14.12.2016

Suomen Meripelastusseura ry
Kallioliinantie 4, 00140 Helsinki

Koulutusjärjestelmän päivitystyöryhmä: Timo Alatalo, Jaakko Heikkilä, Joonas Lahelma, Tatu Pakarinen,
Marko Stenberg, Marjo Vaha

Kannen kuvat: Jaakko Heikkilä
Taitto: Joonas Lahelma

Tämän julkaisun jäljentäminen vapaaehtoistyön edistämiseksi on sallittua.

Miehistön koulutussuunnitelma

Miehistön koulutussuunnitelma sisältää vapaaehtoisen meripelastusaluksen miehistön osaamistavoitteet. Miehistön osaamistavoitteet on suunnitelmassa jaettu harjoittelijan ja kansimiehen osaamisvaatimuksiin. Koulutussuunnitelma koostuu 12 aihekokonaisuudesta eli osaamisalueesta. Osaamisalueet jakaantuvat edelleen osaamistehtäviksi, joita on osaamisalueesta riippuen 1–8.

Harjoittelijan osaamisvaatimukset painottavat tulevan miehistönjäsenen omaa turvallisuutta. Kaikissa miehistön suunnitelman osaamistehtävissä ei ole harjoittelijalta vaadittavaa osaamista. Harjoittelijan koulutus kestää noin 24 tuntia. Vapaaehtoiselle meripelastajalle myönnetään harjoittelijan koulutustaso hänen saavutettuaan harjoittelijan osaamisvaatimusten mukaisen osaamistason.

Kansimiehen osaamisvaatimusten tavoitteena on valmistaa meripelastuksen moniosaajia, jotka hallitsevat meripelastusaluksen käyttöön sekä yleisimpiin pelastus- ja avustustehtäviin liittyvät perustaidot. Kansimiehen koulutus kestää vähintään 106 tuntia. Vapaaehtoiselle meripelastajalle myönnetään kansimiehen koulutustaso hänen saavutettuaan kansimiehen osaamisvaatimusten mukainen osaamistaso.

Koulutustasot kuvaavat meripelastajan osaamisen yleistä tasoa, ja ne ovat valtakunnallisesti yhdenmukaisia. Koulutusjärjestelmän mukaisen koulutuksen lisäksi meripelastajalle tulee antaa alusperehdytys niihin aluksiin, joiden miehistössä hän toimii. Saavutettu koulutustaso sekä alusperehdytys antavat mahdollisuuden myöntää meripelastajalle aluskohtainen tehtävämääräys, joka on edellytys kyseisessä tehtävässä aluksella toimimiseen.

Myönnetyn koulutustason jälkeen meripelastaja voi joko jatkaa kouluttautumista seuraavalle koulutustasolle tai pitää yllä saavutetun koulutustason mukaista osaamista vuosittaisilla kertaussuorituksilla. Vuosittain vaadittavat osaamista ylläpitävät harjoitukset on koottu osaamisalueittain kunkin osaamisalueen loppuun sekä yhtenä kokonaisuutena miehistön koulutussuunnitelman loppuun.

Sisältö

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

- 1.1. Aluksen organisaatio, roolit, vastuut ja kommunikointi
- 1.2. Työturvallisuus
- 1.3. Aluksen merikelpoisuus
- 1.4. Mies yli laidan -tilanne
- 1.5. Meripelastusaluksen palontorjunta
- 1.6. Meripelastusaluksen vauriontorjunta
- 1.7. Pelastautuminen
- 1.8. Ympäristötietoisuus
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

- 2.1. Viranomaisyhteistyö
- 2.2. Operatiivisen toiminnan säädökset ja ohjeet
- 2.3. Meripelastusseura ja yhdistykset
- 2.4. Johtaminen aluksella
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

3. Merimiestaito

- 3.1. Aluksella käytettävät käskyt
- 3.2. Aluksen rakenne ja laitteet
- 3.3. Aluksen käsittely
- 3.4. Apuveneen käyttö
- 3.5. Köysien käsittely
- 3.6. Kiinnittäminen ja irrottaminen
- 3.7. Ankkurointi
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

- 4.3. Ohjaamotyöskentely
- 4.4. Aluksen ohjaaminen
- 4.5. Vesiteiden säännöt
- 4.6. Karttatyöskentely
- 4.8. Paikanmääritys
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

5. Viestintä

- 5.1. Virve-järjestelmä
- 5.2. Virve-liikennöinti
- 5.3. Meri-VHF
- 5.7. Muut viestijärjestelmät
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

6. Etsintätehtävät

- 6.1. Tähystäminen
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

7. Pelastustehtävät

- 7.1. Pintauinti
- 7.2. Vedestä pelastaminen
- 7.3. Muut ihmisen pelastustehtävät
- 7.4. Evakuointi
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

8. Sammutustehtävät

- 8.1. Palon teoria
- 8.2. Meripelastusaluksen sammutuskalusto
- 8.3. Toiminta sammutustehtävällä
- 8.4. Ihmisten pelastaminen palotilanteessa
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

9. Ensiaputehtävät

- 9.1. Potilaan kohtaaminen, tilan arvioiminen ja raportointi
- 9.2. Häätäensiapu
- 9.3. Ensiavun antaminen
- 9.4. Ensiapuvälineet
- 9.5. Potilaan siirto ja kuljetus
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

10. Avustustehtävät

- 10.1. Hinaus
- 10.2. Karilta irrotus
- 10.3. Takertuneen aluksen avustaminen
- 10.4. Vuotavan aluksen avustaminen
- 10.5. Apuvirran antaminen
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

11. Meripelastusaluksen tekniikka

- 11.1. Moottorit ja voimansiirto
- 11.2. Lähtö- ja paluutarkistukset
- 11.3. Koneistojen käytönaikainen valvonta
- 11.4. Meripelastusaluksen ohjailu- ja hallintalaitteet
- 11.6. Meripelastusaluksen sähköjärjestelmät
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

12. Meripelastusaluksen huolto ja kunnossapito

- 12.1. Huolto-ohjelma ja huoltotyöt
- Osaamisen todentaminen
- Osaamisen ylläpitäminen

Miehistön vuosittaiset harjoitussuoritteet

Harjoittelijan osaamisen näyttö

6

6

8

10

12

14

16

18

20

22

23

24

24

26

28

30

32

33

34

34

36

38

40

42

44

46

48

49

50

50

52

54

56

58

60

61

62

62

64

66

68

70

71

72

72

74

75

76

76

78

80

82

84

85

86

86

88

90

92

94

95

96

96

98

100

102

104

106

107

108

108

110

112

114

116

118

119

120

120

122

124

126

128

130

131

132

132

134

135

136

138

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.1. Aluksen organisaatio, roolit, vastuut ja kommunikointi

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tietää roolinsa, tehtävänsä ja vastuunsa sekä tehokkaan kommunikoinnin menetelmät.

Osaamisvaatimukset

- ☛ Tuntee miehistönjäsenten roolit ja tehtävät.
- ☛ Tuntee suljetun kommunikoinnin menetelmän ja sen merkityksen.
- ☛ Osaa ilmoittaa havaitsemistaan turvallisuutta uhkaavista asioista.
- ☛ Osaa noudattaa annettuja ohjeita ja pyrkii suorittamaan annetut tehtävät taitojensa mukaan.
- ☛ Osaa ilmoittaa, jos ei mielestään suoriudu saamastaan tehtävästä.
- ☛ Osaa kertoa omaan toimintakykyynsä vaikuttavista asioista yksikön päällikölle.

HARJOITTELIJA

- ☛ Tietää miehistönjäsenten roolit ja tehtävät.
- ☛ Osaa suljetun kommunikoinnin menetelmän ja sen merkityksen.
- ☛ Osaa toimia turvallisesti annettujen ohjeiden mukaan.
- ☛ Osaa opastaa meripelastusaluksella olevia matkustajia ja pelastettuja henkilöitä.
- ☛ Osaa perehdyttää ja opastaa harjoittelijoita toiminnasta aluksella.

KANSIMIES

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.1. Aluksen organisaatio, roolit, vastuut ja kommunikointi

Koulutuksen järjestäminen

☛ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
HARJOITTELIJA	
☛ Koulutus on teoriapainotteinen.	1 h
☛ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.	
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.2. Työturvallisuus

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tietää meripelastustoimintaan liittyvät riskit sekä turvalliset työ- ja toimintatavat.

Osaamisvaatimukset

- ⚓ Tuntee meripelastustoimintaan liittyvät riskit ja niiltä suojautumisen:
 - veteen putoaminen, kylmettyminen, aurinko ja lämmön vaikutus, merisairaus, liukastuminen/putoaminen/kaatuminen, tarttuminen/puristuminen, kiihtyvyydet, tutka-antennin vaarat, sähköön vaarat, köysien kiristymisen/katkeaminen, koneen/konehuoneen aiheuttamat vaarat, melu, kuumat työt, kemikaalien käsittely, infektioriskit ja muut toimintaan liittyvät riskit.
 - ⚓ Osaa henkilökohtaisten suojarusteiden pukemisen ja käytön sekä käytönjälkeisen huollon:
 - pelastusliivit, pelastuspuku, kypärä ja turvalaajat.
 - ⚓ Tuntee muiden turvallisuusvarusteiden käytön:
 - suojakäsineet, suojavaatetus, kuulosuojaimet, suojalasit, puukko ja valaisin.
- HARJOITTELIJA
- ⚓ Tietää teknisiin tiloihin liittyvät erityiset riskit:
 - ahtaat ja matalat tilat, melu, sähköön aiheuttamat vaarat, liikkuvat osat, kuumat pinnat, likaisuuden ja epäsiisteyden aiheuttama liukastumis- tai syttymisvaara sekä tulipalo konehuoneessa.
 - ⚓ Osaa pukea, käyttää ja huoltaa suojavälineitä.
 - ⚓ Osaa turvalliset työskentelytavat alustoiminnassa.
 - ⚓ Osaa turvalliset toimintatavat alushuoltojen ja telakointien yhteydessä.
- KANSIMIES

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.2. Työturvallisuus

Koulutuksen järjestäminen

⚓ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	2 h
HARJOITTELIJA	
⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti ja harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.	2 h
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.3. Aluksen merikelpoisuus

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa laittaa meripelastusaluksen merikuntoon ja merisulkutilaan sekä valvoa niiden säilymistä ajon aikana.

Osaamisvaatimukset

- ☪ Tuntee meripelastusaluksen vesitiiviin osastoinnin merkityksen.
- ☪ Tietää aluksen siisteyden ja tavaroiden kiinnityksen merkityksen.

HARJOITTELIJA

- ☪ Tuntee merikelpoisuuden käsitteen.
- ☪ Osaa laittaa meripelastusaluksen merikuntoon ja valvoa merikunnon säilymistä ajon aikana:
 - merisulkutila, yleinen siisteys, tavarat omilla paikoillaan ja matkakiinnityksessä sekä hätäuloskäyntien esteettömyys.
- ☪ Osaa kiinnittää kansilastin tukevasti.

KANSIMIES

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.3. Aluksen merikelpoisuus

Koulutuksen järjestäminen

☪ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	1 h
HARJOITTELIJA	
☪ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa partioajon yhteydessä.	2 h
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.4. Mies yli laidan -tilanne

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa ilmoittaa mies yli laidan -tilanteesta ja aloittaa toimenpiteet veteen pudonneen pelastamiseksi.

Osaamisvaatimukset

- ☛ Tuntee yleisen toimintamallin mies yli laidan -tilanteessa:
 - ilmoittaminen ja pudonneen osoittaminen, aluksen kääntäminen, ajaminen pudonneen luokse ja pudonneen nostaminen alukseen.
- ☛ Osaa tehdä ilmoituksen mies yli laidan -tilanteesta sekä jäädä osoittamaan pudonnutta henkilöä.
- ☛ Osaa heittää veteen pudonneelle pelastusrenkaan tai muun kelluttavan välineen.

HARJOITTELIJA

- ☛ Tietää miehistönjäsenten roolit ja tehtävät mies yli laidan -tilanteessa.
- ☛ Osaa toimia kansitehtävissä mies yli laidan -tilanteessa.

KANSIMIES

Tilanteeseen liittyvät pelastus- ja ensiaputoimet kuuluvat osaamisalueiden 6 (Etsintätehtävät), 7 (Pelastustehtävät) ja 9 (Ensiaputehtävät) osaamisvaatimuksiin.

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.4. Mies yli laidan -tilanne

Koulutuksen järjestäminen

☛ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	1 h
☛ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.	1,5 h
HARJOITTELIJA	KANSIMIES

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.5. Meripelastusaluksen palontorjunta

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee meripelastusaluksen riskit tulipalotilanteessa, osaa toimia tulipalotilanteessa ja tuntee aluksen hätäpoistumistiet.

Osaamisvaatimukset

- ⚓ Tuntee meripelastusaluksen riskit tulipalotilanteessa:
 - kaasupullojen ja polttoainetankkien aiheuttama räjähdysvaara, myrkylliset kaasut, materiaalien ja aineiden paloherkkyys.
- ⚓ Tuntee toimenpiteet tulipalotilanteessa:
 - ilmoittaminen, pelastaminen, sammuttaminen.
- ⚓ Tuntee polttoaineen hätäsulkujen, palopeltien ja kiinteiden sammutusjärjestelmien toiminnan.
- ⚓ Tietää alkusammuttimien sijainnin ja osaa käyttää niitä.
- ⚓ Osaa tehdä ilmoituksen tulipalosta.
- ⚓ Osaa käyttää hätäpoistumisteitä.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää meripelastusaluksen palontorjuntasuunnitelman:
 - turvallisuuskaavio, sammutuskalusto ja palovarusteet, työnjako tulipalotilanteessa, toimintasuunnitelmat eri tilanteissa (konehuonepalo, asuintilapalo, ohjaamopalo).
- ⚓ Osaa käyttää sammutusjärjestelmiä ja laitteita:
 - alkusammutuskalusto, meripelastusaluksen palokalusto.
- ⚓ Osaa opastaa ja avustaa matkustajia tulipalotilanteessa.

KANSIMIES

Jos meripelastusaluksella on kiinteä sammutusjärjestelmä tai paloilmoinjärjestelmä, niiden käyttö sisällytetään alusperehdytykseen. Tilanteeseen liittyviä pelastus- ja ensiaputoimia kuuluu myös osaamisalueiden 8 (Sammutustehtävät) ja 9 (Ensiapuensiaputehtävät) osaamisvaatimuksiin.

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.5. Meripelastusaluksen palontorjunta

Koulutuksen järjestäminen

⚓ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	4 h
⚓ Koulutuksen tulisi sisältää käytännön alkusammutusharjoitus.	HARJOITTELIJA
⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusalukseseen.	3 h
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajan tulisi olla mahdollisuuksien mukaan alkusammutuskouluttaja tai pelastusalan ammattilainen.

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.6. Meripelastusaluksen vauriontorjunta

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa rajoittaa vahinkoja, tukkia vuotoja sekä käyttää meripelastusaluksen tyhjennysjärjestelmiä ja -laitteita.

Osaamisvaatimukset

- ☛ Tuntee yleisimmät meripelastusaluksen vauriontorjuntatilanteet:
 - vuodot läpiviennistä, kiville ajo, yhteentörmäys, rakenteen pettäminen.
- ☛ Tietää vesitiiviiden ovien ja luukkujen merkityksen ja osaa sulkea ne.
- ☛ Osaa tehdä ilmoituksen havaitsemastaan vuodosta tai vauriosta.

HARJOITTELIJA

- ☛ Tietää meripelastusaluksen todennäköisimmät vuotokohdat:
 - koneistojen läpiviennit, vesijärjestelmien läpiviennit, akselit ja antureiden läpiviennit.
- ☛ Tietää aluksen vauriontorjuntasuunnitelman:
 - miehistön tehtävät, toiminta pienessä vuototilanteessa, toiminta uhkaavassa tai hallitsemattomassa vuototilanteessa.
- ☛ Tietää vuotojen paikallistamiseen liittyvät riskit:
 - mahdollisesti vuotavien osastojen vesitiiviiden luukkujen avaaminen.
- ☛ Osaa tukkia vuotoja ja käyttää meripelastusaluksen tyhjennysjärjestelmiä:
 - automaattiset pilssipumput, käsitoimiset pilssipumput, siirrettävät pumput, sangot, äyskärit ja muut tyhjennysvälineet.
- ☛ Osaa opastaa ja avustaa matkustajia vuototilanteessa.

KANSIMIES

Meripelastusaluksen tyhjennysjärjestelmien käyttö sisällytetään alusperehdytykseen. Tilanteeseen liittyviä pelastustoimia kuuluu myös osaamisalueen 10 (Avustustehtävät) osaamisvaatimuksiin.

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.6. Meripelastusaluksen vauriontorjunta

Koulutuksen järjestäminen

☛ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
HARJOITTELIJA	
☛ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusalukseseen.	2 h
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.7. Pelastautuminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tietää erilaiset hätätilannetyypit, osaa meripelastusaluksen hätäilmoitusmenettelyt sekä toimenpiteet aluksen jättämisilanteessa.

Osaamisvaatimukset

- ⚓ Tuntee hätätilannetyypit, jotka voivat johtaa aluksen jättämiseen:
 - tulipalo, räjähdys, karilleajo, hallitsematon vuoto, kallistuma, aluksen kaatuminen.
- ⚓ Tuntee eri mahdollisuudet hätäilmoituksen tekemiseen meripelastusaluksella.
- ⚓ Osaa henkilökohtaisen pelastautumisen:
 - varustautuminen aluksen jättöön, veteen hyppääminen sekä vedessä oleminen ja liikkuminen.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee erilaiset pelastuslautatyypit ja niiden varusteet.
- ⚓ Tuntee ihmisen käyttäytymistä hätätilanteissa.
- ⚓ Tietää miehistönjäsenten roolit, tehtävät ja käytännöt aluksen jättötilanteessa.
- ⚓ Tietää pelastuslautan käytön periaatteet:
 - lautan laukaisu, lautan kääntäminen, lauttaan nousu vedestä ja suoraan aluksesta, alkutoimenpiteet lautalla, lautassa oleskelu.
- ⚓ Osaa toimenpiteet aluksen jättämisessä.
- ⚓ Osaa käyttää meripelastusaluksen hätämerkinantovälineitä.
- ⚓ Osaa opastaa ja avustaa matkustajia aluksen jättötilanteessa.

KANSIMIES

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

1.7. Pelastautuminen

Koulutuksen järjestäminen

⚓ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	3,5 h
HARJOITTELIJA	
⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.	5 h
⚓ Koulutuksen aikana tulisi osallistua ainakin yhteen aluksenjättöharjoitukseen. Lisäksi on suositeltavaa osallistua talvikaudella järjestettävään hätämerkkiharjoitukseen.	
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

Osaamisen todentaminen

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

Harjoittelijan osaaminen todennetaan osallistumalla koulutukseen sekä harjoittelijan näyttökokeeseen. Esimerkki harjoittelijan näyttökokeesta on tämän koulutussuunnitelman sivuilla 138–139.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella sekä osaamiskeskustelulla.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ⚓ Pelastuspuvun ja -liivien pukeminen.
- ⚓ MOB-harjoitus, joka käsittää vähintään tilanteesta ilmoittamisen, uhrin osoittamisen ja kelluvan esineen heittämisen.
- ⚓ Alkusammutusvälineiden osoitus alukselta/asemalta ja käyttötarkoituksen kertominen.
- ⚓ Kiinteiden sammutusjärjestelmien käytön kuvaaminen.
- ⚓ Kiinteiden tyhjennyspumppujen käyttäminen.
- ⚓ Vesitiiviiden ovien/luukkujen sulkeminen.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

- ⚓ Meripelastustoiminnan riskit.
- ⚓ Turvalliset työtavat.
- ⚓ Aluksen merikelpoisuuden merkitys.
- ⚓ Ympäristötietoisuus.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella

Vähimmäisvaatimuksena on osallistuminen vuosittain vähintään yhteen harjoitukseen, jossa käsitellään tämän osaamisalueen asioita.

Harjoitus voidaan toteuttaa esimerkiksi partioajon yhteydessä käymällä läpi edellä kuvattua näytön sisältämiä asioita tai järjestämällä toiminnallinen harjoitus.

Toiminnallinen harjoitus voidaan järjestää esimerkiksi seuraavien tilannekuvausten pohjalta:

Meripelastusalus ajaa partioajon yhteydessä karille. Karilleajon seurauksena alukseen tulee vuoto. Toiminta alkaa vuodon paikallistamisella ja vauriontorjunnalla oman aluksen kalustoa käyttäen.

Vauriontorjunta ei tuota tulosta ja miehistön tulee valmistautua aluksen jättämiseen. Käytössä olevan harjoituskaluston mukaisesti harjoitus voi edetä aluksen jättöön saakka tai päättyä kun miehistö on valmiina jättämään aluksen.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, joka painottuu erityisesti työturvallisuuteen tilanteessa ja aluksen vesitiiviiden osastojen merkitykseen vuototilanteessa.

TILANNE 1

Meripelastusalukselta putoaa normaalin matka-ajon aikana henkilö tai henkilöä kuvaava esine mereen. Mereen putoaminen tapahtuu miehistön tietämättä, jolloin harjoitus voidaan toteuttaa kaikilta osin mahdollisimman todenmukaisesti.

Vaikka henkilö saataisiin nostettua takaisin alukselle kenenkään muun menemättä veteen, on vähintään yhdelle miehistönjäsenelle ohjeistettava pelastuspuvun pukeminen, jolloin myös puvun nopea pukemista tulee harjoiteltua.

Harjoitukseen voidaan yhdistää myös osaamisalue 7. Pintapelastusharjoitus.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, joka painottuu erityisesti työturvallisuuteen ja veteen joutumisen estämiseen.

TILANNE 2

Meripelastusaluksella havaitaan merkkejä palosta kesken partioajon. Miehistön tehtäväksi annetaan selvittää ja tiedustella mahdollinen palokohde sekä valmistautua alkusammutukseen.

Kohteen tiedustelun lisäksi miehistön tulee löytää ja valita meripelastusalukselta sopiva alkusammutuskalusto tiedusteltuun kohteeseen.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti työturvallisuutta.

TILANNE 3

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

2.1. Viranomaisyhteistyö

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tietää, mitä vapaaehtoinen meripelastustoiminta on, ja tuntee pelastusorganisaation vastuuviranomaiset.

Osaamisvaatimukset

- ☛ Tuntee meripelastus- ja pelastustoimen perusteet:
 - vastuuviranomaiset sekä meripelastus- ja pelastustoimen tehtävät.
- ☛ Tuntee vapaaehtoisen meripelastustoiminnan roolin merellä ja sisävesillä.
- ☛ Tietää meripelastuksen hälytysnumeron ja yleisen hätänumeron.

HARJOITTELIJA

- ☛ Tuntee meripelastustoimen:
 - meripelastustoiminta
 - vapaaehtoistoiminnan osuus meripelastuksessa
 - meripelastustoimen organisaatio.
- ☛ Tuntee pelastustoimen:
 - pelastustoiminta sisävesillä
 - vapaaehtoistoiminnan osuus pelastustoiminnassa
 - pelastustoimen organisaatio
 - hätäkeskuksen rooli.
- ☛ Tuntee poliisin roolin kadonneen etsinnässä:
 - sisävesillä kokonaisvastuu kadonneen etsinnästä
 - merialueella vastuu vainajien etsinnästä.
- ☛ Tuntee ensihoitopalvelun:
 - vapaaehtoisten meripelastajien osuus ensihoitopalvelussa.

KANSIMIES

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

2.1. Viranomaisyhteistyö

Koulutuksen järjestäminen

☛ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
☛ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.	1 h
HARJOITTELIJA	KANSIMIES

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

2.2. Operatiivisen toiminnan säädökset ja ohjeet

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen ymmärtää vaitiolovelvollisuuden merkityksen sekä tuntee Meripelastusseuran ja yhdistyksen operatiivista toimintaa koskevan ohjeistuksen.

Osaamisvaatimukset

- ⚓ Tietää vaitiolovelvollisuuden merkityksen:
 - säädöstausta
 - vaitiolovelvollisuuden alaiset tiedot
 - tehtävistä saa keskustella vain mukana olleen miehistön kanssa
 - ohjeet median kanssa keskustelemiseen ja Meripelastusseuran sosiaalisen median ohje
 - viestiliikenne.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee Meripelastusseuran antamat ohjeet:
 - miehitysohje, vapaaehtoisen meripelastajan fyysinen ja psyykinen kunto, koulutusjärjestelmä, suojautumis- ja pukeutumisohje.
- ⚓ Tuntee Trossi-jäsenpalvelun.
- ⚓ Tietää Meripelastusseuran miehistövaatteiden käytösäännöt.

KANSIMIES

Yhdistyksen omat operatiiviset ohjeet sisällytetään asema-/alusperehdytykseen.

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

2.2. Operatiivisen toiminnan säädökset ja ohjeet

Koulutuksen järjestäminen

⚓ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.	1 h
HARJOITTELIJA	KANSIMIES

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

2.3. Meripelastusseura ja yhdistykset

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee Meripelastusseuran ja yhdistyksen organisaation ja toimintatavat.

Osaamisvaatimukset

- ⚓ Tuntee Meripelastusseuran toiminnan ja aseman.
- ⚓ Tuntee Meripelastusseuran arvot.
- ⚓ Tuntee meri- ja järvipelastusyhdistysten toiminnan ja aseman.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee Meripelastusseuran strategian.
- ⚓ Tuntee koulutusjärjestelmän ja kurssitarjonnan.
- ⚓ Osaa käyttää Messin perustoimintoja.

KANSIMIES

Yhdistyksen organisaatio ja toimintatavat (päivystys- ja hälytysjärjestelmä, hallitus, toimihenkilöt, työryhmät ja koulutus-, harjoitus- ja partiotoiminta sisällytetään asema-/alusperehdytykseen.

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

2.3. Meripelastusseura ja yhdistykset

Koulutuksen järjestäminen

⚓ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
HARJOITTELIJA	
⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.	1,5 h
KANSIMIES	

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana voi toimia myös yhdistyksen hallinnossa aktiivisesti toimiva jäsen, joka ei kuulu miehistöön.

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

2.4. Johtaminen aluksella

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa johtaa työparia tavanomaisissa meripelastustehtävissä.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa havainnoida tapahtumia tilannepaikalla ja välittää havainnoimansa tiedon yksikön päällikölle.
- ⚓ Osaa jakaa työparin saamat tehtävät ja hyödyntää valmiita malleja työparin toiminnassa.
- ⚓ Osaa arvioida työparin kykyä suorittaa saamansa tehtävät omaa turvallisuutta vaarantamatta.
- ⚓ Osaa raportoida saamansa tehtävän edistymisestä yksikön päällikölle.

KANSIMIES

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

2.4. Johtaminen aluksella

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelu ja osaamisen todentaminen suoritetaan osaamisalueiden 3. Merimiestaito, 7. Pelastustehtävät, 8. Sammutustehtävät, 9. Ensiaputehtävät ja 10. Avustustehtävät harjoitusten ja partioajojen yhteydessä kansityöparin jäsenenä.

KANSIMIES

1 h

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

Harjoittelijan osaaminen todennetaan osallistumalla koulutukseen sekä harjoittelijan näyttökokeeseen.

Esimerkki harjoittelijan näyttökokeesta on tämän koulutussuunnitelman sivuilla 138–139.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen riittävä osaaminen saavutetaan osallistumalla koulutukseen.

Erillistä osaamisen todentamista ei tarvita.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

2. Meripelastusjärjestelmä ja johtaminen

Osaamisalueen tietojen ylläpitämiseen ei vaadita vuosittaisia suorituksia. On kuitenkin suositeltavaa osallistua aihealueiden koulutukseen muutaman vuoden välein sekä tutustua aihepiiriin liittyviin ajankohtaisiin ohjeisiin ja määräyksiin säännöllisesti.

2.4. Johtaminen aluksella -osaamistehtävän osaamisen ylläpitämisen vaatimukset löytyvät osaamisalueiden 3. Merimiestaito, 7. Pelastustehtävät, 8. Sammutustehtävät, 9. Ensiaputehtävät ja 10. Avustustehtävät yhteydestä.

3. Merimiestaito

3.1. Aluksella käytettävät käskyt

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tietää aluksella käytettävät käskyt ja osaa toimia niiden mukaisesti.

Osaamisvaatimukset

- ☛ Tuntee aluksella yleisimmin käytettävät käskyt:
 - Irrotus- ja kiinnitystilanteet, ankkurointi, ohjaamokeskustelu, tähytysilmoitukset sekä tarvittaessa apuveneen nostoon ja laskuun liittyvät käskyt.

HARJOITTELIJA

- ☛ Tietää aluksella käytettävät käskyt.

KANSIMIES

3. Merimiestaito

3.1. Aluksella käytettävät käskyt

Koulutuksen järjestäminen

☛ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
HARJOITTELIJA	
☛ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.	1 h
KANSIMIES	

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

3. Merimiestaito

3.2. Aluksen rakenne ja laitteet

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee meripelastusaluksen rakenteen sekä osaa kansilaitteiden käytön ja käyttöhuollon.

Osaamisvaatimukset

- ⚓ Tietää meripelastusaluksen tiloista käytettävät nimitykset.
- ⚓ Tietää meripelastusaluksen erityistä vaaraa aiheuttavat tilat ja laitteet.
- ⚓ Osaa liikkua meripelastusaluksessa turvallisesti.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee Meripelastusseuran alusluokat.
- ⚓ Tuntee meripelastusaluksen rakenteiden pääpiirteet ja tilat:
 - alusten runkotyypit, rungon perusrakenteet.

KANSIMIES

Meripelastusaluksen perustiedot ja kansilaitteiden, kuten mastonkaatolaitteisto, kansinosturi ja kapseli, käyttö ja käyttöhuolto kuuluvat aluksen perehdytyskoulutukseen yllä kuvatussa laajuudessa.

Meripelastuskaluston tuntemukseen ja käyttöön liittyvä koulutus sisältyy muihin osaamisalueisiin.

3. Merimiestaito

3.2. Aluksen rakenne ja laitteet

Koulutuksen järjestäminen

⚓ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	1 h
HARJOITTELIJA	
⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tai osaamisalueeseen 11. Meripelastusaluksen tekniikka liittyvien harjoitusten yhteydessä tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusalukseseen.	1 h
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Alusvastaava tai kansimies, joka tuntee hyvin pelastusaseman meripelastusaluksia.

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

3. Merimiestaito

3.3. Aluksen käsittely

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa pysäyttää meripelastusaluksen ja kuljettaa sen tarvittaessa rantaan tai laituriin.

Osaamisvaatimukset

- ⚓ Osaa pysäyttää aluksen hätätilanteessa:
 - meripelastusaluksen hallintalaitteita käyttämällä.
- ⚓ Osaa pysäyttää koneet hätätilanteessa:
 - hätäpysäytystä ja polttoaineen hätäsulkua käyttämällä.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee meripelastusaluksen propulsiojärjestelmän vaikutuksen ohjailuun.
- ⚓ Tietää meripelastusaluksen ohjailu- ja hallintalaitteet.
- ⚓ Osaa tarvittaessa ajaa aluksen helppoon laituriin hyvissä olosuhteissa tai hätätilanteessa rantaan.

KANSIMIES

3. Merimiestaito

3.3. Aluksen käsittely

Koulutuksen järjestäminen

⚓ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
HARJOITTELIJA	
⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä. Aluksen käsittelyharjoitukset on – etenkin harjoittelun alkuvaiheessa – toteutettava hyvissä olosuhteissa ja turvallisissa paikoissa.	2,5 h
KANSIMIES	

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

3. Merimiestaito

3.4. Apuveneiden käyttö

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee meripelastusaluksen apuveneiden yleisimmät käyttö-tarkoitukset.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee apuveneiden turvallisen käytön perusteet:
 - miehistön varustus, apuveneiden nosto ja lasku.
- ⚓ Tuntee apuveneiden käyttömahdollisuudet eri tilanteissa.
- ⚓ Tuntee erilaiset apuvenetyypit sekä niiden ominaisuudet ja varusteet.

Jos meripelastusaluksella on apuvene, apuveneiden turvallinen käyttö sisällytetään alusperehdytykseen.

Alusperehdytyksen tulee sisältää ainakin seuraavat osaamisvaatimukset:

- ⚓ Osaa suorittaa turvallisesti apuveneiden noston ja laskun.
- ⚓ Osaa varustautua apuveneiden käyttöä varten:
 - henkilökohtaiset varusteet, apuveneiden varusteet, tehtäväkohtaiset varusteet.
- ⚓ Osaa toimia miehistönjäsenenä apuveneessä.
- ⚓ Osaa pitää yhteyttä emäalukseen ja raportoida toiminnastaan.

KANSIMIES

AV-luokan pelastusalukseseen tulee antaa erillinen alusperehdytys.

3. Merimiestaito

3.4. Apuveneiden käyttö

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.
- ⚓ Jos pelastusaseman aluksella on käytössä apuvene, koulutuksen on käsitettävä myös apuveneiden käytön harjoittelua.

1 h

KANSIMIES

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana voi toimia myös apuveneiden päällikkönä toimiva kansimies.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

3. Merimiestaito

3.5. Köysien käsittely

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa meripelastustoiminnassa tarvittavat solmut sekä köysien varastoinnin.

Osaamisvaatimukset

- ⚓ Tuntee meripelastustoiminnassa tarvittavat solmut:
 - paalusolmu, siansorkka, jalussolmu, lippusolmu, ulkosorkka ja merimiessolmu.
 - köyden kiinnittäminen knaapiin ja pollariin.
- ⚓ Tuntee köysien säilytystavat:
 - koili/kieppi, kela/rulla, köysisäkki/-laatikko.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa meripelastustoiminnassa tarvittavat solmut.
- ⚓ Osaa valita käyttötarkoitukseen soveltuvan köyden ja solmun.
- ⚓ Osaa säilyttää köysiä asianmukaisesti.
- ⚓ Osaa tarkastaa köyden kunnon silmämääräisesti ja tunnistaa vaurioituneen köyden.
- ⚓ Osaa käyttää heittoliinaa.

KANSIMIES

3. Merimiestaito

3.5. Köysien käsittely

Koulutuksen järjestäminen

⚓ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	2 h
HARJOITTELIJA	
⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.	2 h
KANSIMIES	

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

3. Merimiestaito

3.6. Kiinnittäminen ja irrottaminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa annettujen ohjeiden mukaan kiinnittää ja irrottaa meripelastusaluksen.

Osaamisvaatimukset

- ☛ Tuntee meripelastusaluksen kiinnittämisen ja irrottamisen perustavat.
- ☛ Tietää kiinnitys- ja irrotustilanteiden riskitekijät.

HARJOITTELIJA

- ☛ Tietää meripelastusaluksen kiinnittämistavat:
 - kylkikiinnitys, aisakiinnitys, kiinnittäminen renkaaseen, peräpoiju ja -ankkuri
 - eri kiinnitysköysien merkitys (keula- ja peräköysi, springit/viistoköydet).
- ☛ Osaa kiinnittää ja irrottaa meripelastusaluksen turvallisesti annettujen ohjeiden mukaisesti.
- ☛ Osaa viestiä ruorimiehen kanssa kiinnitys- ja irrotustilanteessa.
- ☛ Osaa toimia erityistilanteissa:
 - luonnonrantaan kiinnittyminen, springin käyttö kiinnityksessä tai irrotuksessa.

KANSIMIES

3. Merimiestaito

3.6. Kiinnittäminen ja irrottaminen

Koulutuksen järjestäminen

☛ Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	2 h
HARJOITTELIJA	
☛ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.	3 h
KANSIMIES	

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Harjoittelijan oppikirja

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

3. Merimiestaito

3.7. Ankkurointi

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa laskea ja nostaa ankkurin sekä pitää ankkurivahtia annettujen ohjeiden mukaisesti.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee erilaiset ankkuroinnin apuvälineet:
 - ankkuripeli, kapseli.
- ⚓ Tietää erilaiset ankkurointitilanteet (häätäankkurointi mukaan lukien).
- ⚓ Tietää erilaiset ankkurointitavat:
 - keula-ankkurointi, perääankkurointi ja varppaus.
- ⚓ Tietää ankkuroituneen aluksen antamat merkit:
 - ankkuripallo, ankkurivalo ja laivakello.
- ⚓ Osaa laskea ja nostaa ankkurin turvallisesti.
- ⚓ Osaa pitää yhteyttä ruorimieheen ankkurin noston ja laskun aikana.
- ⚓ Osaa pitää ankkurivahtia annettujen ohjeiden mukaan:
 - visuaalisesti, tutkalla, kaikuluotaimella tai GPS-laitteella.

KANSIMIES

3. Merimiestaito

3.7. Ankkurointi

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa partioajojen yhteydessä.

2 h

KANSIMIES

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

3. Merimiestaito

Harjoittelijan osaaminen todennetaan osallistumalla koulutukseen sekä harjoittelijan näyttökokeeseen.

Esimerkki harjoittelijan näyttökokeesta on tämän koulutussuunnitelman sivuilla 138–139.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ⌘ Käyttötarkoitukseen hyvin soveltuvan solmun valitseminen ja kyseisen solmun tekeminen.
- ⌘ Heittoliinan heittäminen noin 10 metrin päässä olevan noin neliömetrin kokoisen alueen sisään.
- ⌘ Aluksen kiinnittäminen ja irrottaminen omassa asemapaikassa sekä yhdessä muussa laiturissa.
- ⌘ Aluksen ankkuroiminen ja ankkurin nostaminen.
- ⌘ Aluksen ajaminen osoitettuun paikkaan laiturissa helpoissa olosuhteissa.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

3. Merimiestaito

Vähimmäisvaatimuksena on osallistuminen vuosittain vähintään yhteen harjoitukseen, jossa käsitellään tämän osaamisalueen asioita, sisältäen aluksen käsittely- tai laituriinajo-harjoituksen.

Harjoitus voidaan toteuttaa käymällä läpi edellä kuvatus näytön sisältämiä asioita tai järjestämällä toiminnallinen harjoitus.

Toiminnallinen harjoitus voidaan järjestää esimerkiksi seuraavien tilannekuvausten pohjalta:

Meripelastusaluksen päällikkö saa kesken partioajon sairaskohtauksen, joka estää häntä ajamasta alusta takaisin rantaan. Kansimiehistön tehtävänä on pysäyttää alus, etsiä lähistöltä sopiva kiinnityspaikka sekä ajaa alus turvallisesti laituriin.

Harjoitus on hyvä toteuttaa lähellä käyttökelpoista ja turvallista laituria sekä hyvissä olosuhteissa. Harjoitus päättyy miehistön saatua aluksen kiinnitettyä.

Harjoituksessa ei tarvitse huolehtia sairaskohtauksen saaneesta päälliköstä.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, joka painottuu erityisesti työturvallisuuteen ja hätärantautumiseen, jos lähistöllä ei ole käyttökelpoista laituria.

TILANNE 1

Harjoitukseen osallistuva miehistö jaetaan kahteen ryhmään, jotka toimivat vuoroin rantaryhmänä ja aluksella.

Rantaryhmä harjoittelee heittoliinan heittämistä sekä solmujen tekemistä ja käyttötarkoituksia. Harjoitukseen voidaan tuoda erilaisia köysiä ja mallintaa erilaisia kiinnityspisteitä, joihin osallistujien tulee osata valita sopiva köysi ja solmu.

Samanaikaisesti toinen ryhmä harjoittelee aluksella kiinnityksiä ja irrotuksia erilaisissa laitureissa. Harjoituksessa olisi hyvä ainakin kiinnittää alus kumpikin kylki edellä laituriin, peräpoijuun ja aisapaikalle sekä ankkuroida alus vähintään kerran.

Ryhmät vaihtavat tehtäviä harjoituksen puolivälissä.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti työturvallisuutta aluksen kiinnityksen ja irrotuksen yhteydessä sekä solmujen osaamisen merkitystä.

TILANNE 2

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.3. Ohjaamotyöskentely

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tietää meripelastusaluksen ohjaamotyöskentelytavat ja tuntee Meripelastusseuran ohjaamotyöskentelymenetelmän perusteet.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää meripelastusaluksen ohjaamotyöskentelytavat.
- ⚓ Tietää ohjailuun osallistuvien henkilöiden tehtävät:
 - ruorinpito, navigointi, monitorointi, tähystys, koneiden käytönaikainen valvonta.
- ⚓ Tuntee Meripelastusseuran ohjaamotyöskentelymenetelmän perusteet:
 - termit ja peruskäsitteet, briefing, ajotavat ruorimiehenä, tähystäminen.

KANSIMIES

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.3. Ohjaamotyöskentely

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.
- ⚓ Osaamistehtävän koulutuksessa voidaan hyödyntää SMPS Nopeiden hytillisten pelastusveneidien ohjaamotyöskentelymateriaalia.

2 h

KANSIMIES

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Ohjaamotyöskentely

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.4. Aluksen ohjaaminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa ohjata meripelastusalusta annettujen ohjeiden mukaan.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee erilaisten meripelastusalusten ohjailuominaisuudet:
 - kääntösäde, pysähtymismatka, koneen käyntinopeuden vaikutus ja aallonmuodostus.
- ⚓ Tietää olosuhteiden vaikutuksen aluksen ohjailuun:
 - pimeä, aallokko, tuuli, rajoitettu näkyvyys ja virta.
- ⚓ Osaa käyttää meripelastusaluksen ohjailu- ja hallintalaitteita.
- ⚓ Osaa ohjata alusta annettujen ohjeiden mukaan:
 - ruorikomennot, kompassisuunta sekä maiseman ja tutkakuvan mukaan.
- ⚓ Osaa käyttää suljettua kommunikaatiota aluksen ohjailussa.
- ⚓ Osaa suorittaa turvallisen ruorimiehen vaihdon.
- ⚓ Osaa käyttää ohjatusti meripelastusaluksen varaohjailujärjestelmiä.

KANSIMIES

Ohjausjärjestelmien tekninen osaaminen liittyy osaamisalueen 11 (Meripelastusaluksen tekniikka) osaamisvaatimuksiin.

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.4. Aluksen ohjaaminen

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.
- ⚓ Harjoittelun tulee sisältää pelastusaseman aluksen/-alusten ohjailua käytännössä sekä vähintään teoreettista vertailua muunlaisten alusten ohjailuun.

3 h

KANSIMIES

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.5. Vesiteiden säännöt

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa vesiteiden sääntöjen perusteet ja tunnistaa merenkulun turvalaitteita.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa tunnistaa merenkulun turvalaitteet:
 - viitoitusjärjestelmä, linjataulut, loistot ja kummit.
- ⚓ Osaa tunnistaa alusten kulkuvalot:
 - moottori- ja purjealuksen kulkuvalot
 - muut valoyhdistelmät niin, että osaa ilmoittaa niistä ollessaan tähtystäjänä.
- ⚓ Osaa ilmoittaa havaitsemistaan ääni- ja päivämerkeistä.
- ⚓ Osaa meripelastusalusta koskevat väistämissäännöt.

KANSIMIES

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.5. Vesiteiden säännöt

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävä sopii hyvin koulutettavaksi talvikaudella veneiden ollessa telakoituna.
- ⚓ Koulutuksessa voidaan hyödyntää ulkopuolisen järjestäjän saaristolaivurikurssia tai toteuttaa koulutus itse vastaavan tasoisena.

2 h

KANSIMIES

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana voi toimia myös ulkopuolinen asiantuntija.

Koulutusmateriaali

Navigointi

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.6. Karttatyöskentely

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa paperisen merikartan käytön perusteet.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntsee merikartoissa käytettävän koordinaattijärjestelmän:
 - latitudi ja longitudi.
- ⚓ Tietää merikartalla käytetyt turvalliseen merenkulkuun liittyvät karttamerkit.
- ⚓ Osaa merkitä koordinaattipisteen kartalle.
- ⚓ Osaa mitata tosisuunnan kartalta.
- ⚓ Osaa mitata etäisyyden kartalta.

KANSIMIES

Vastaavat taidot on suositeltavaa opettaa kansimieskoulutuksessa myös aluksen sähköistä karttaa hyödyntäen.

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.6. Karttatyöskentely

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävä sopii hyvin koulutettavaksi talvikaudella veneiden ollessa telakoituna.
- ⚓ Koulutuksessa voidaan hyödyntää ulkopuolisen järjestäjän saaristolaivurikurssia tai toteuttaa koulutus itse vastaavan tasoisena.

3 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana voi toimia myös ulkopuolinen asiantuntija.

Koulutusmateriaali

Navigointi

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.8. Paikanmääritys

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa määrittää meripelastusaluksen likimääräisen sijainnin.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa määrittää meripelastusaluksen likimääräisen sijainnin optisesti ilman apuvälineitä:
 - tietyn saaren tai turvalaitteen/muun karttamerkin läheisyyteen.
- ⚓ Osaa määrittää meripelastusaluksen paikan GPS-laitteen avulla.

KANSIMIES

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

4.8. Paikanmääritys

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.
- ⚓ Kansimiehen osaamistasolle sopiva harjoitus on esimerkiksi oman paikan määrittäminen kartasta osoittamalla sekä koordinaattien lukeminen GPS-laitteesta.

2 h

KANSIMIES

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella sekä osaamiskeskustelulla.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ⌚ Ohjailu- ja hallintalaitteiden käyttö sekä ajaminen annettujen ohjeiden mukaan suljettua kommunikaatiota käyttäen.
- ⌚ Suunnan ja etäisyyden mittaaminen paperikartalta.
- ⌚ Koordinaattien lukeminen GPS-laitteesta ja paikan merkitseminen paperikartalle.
- ⌚ Likimääräisen sijainnin määrittäminen optisesti ilman apuvälineitä.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

- ⌚ Meripelastusalusta koskevat väistämissäännöt.
- ⌚ Viitoitusjärjestelmä.
- ⌚ Linjataulut ja loistot.
- ⌚ Meripelastusaluksen vahtijärjestelyt.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

4. Navigointi ja aluksen ohjailu

Vähimmäisvaatimuksena on osallistuminen vuosittain vähintään yhteen karttatyöskentelyharjoitukseen paperikartalla ja aluksen ohjailemiseen.

Harjoitus voidaan toteuttaa käymällä läpi edellä kuvatun näytön sisältämiä asioita tai järjestämällä toiminnallinen harjoitus.

Toiminnallinen harjoitus voidaan järjestää esimerkiksi seuraavien tilannekuvausten pohjalta:

Harjoitus alkaa tutustumisella SMPS:n ohjaamotyöskentelymateriaaliin sekä siihen liittyviin videoihin.

Käytännön osuudessa kansimiehet toimivat vuorollaan aluksen ruorimiehenä ohjaillen alusta annettujen ohjeiden mukaisesti. Harjoitukseen liitetään tilanteita, joissa monitoroivan ruorimiehen tulisi käskä pysäyttämään alus.

Yhden miehistönjäsenen toimiessa ruorimiehenä kerrallaan muut harjoitukseen osallistuvat tunnistavat muun liikenteen kulkuvaloja, tai valoisaan aikaan toteutetussa harjoituksessa miettivät, minkälaisia kulkuvaloja muu liikenne pimeällä käyttäisi.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti ohjaamotyöskentelymenetelmän etuja aluksen ohjailussa.

TILANNE 1

Harjoitus toteutetaan talvella luokkaolosuhteissa.

Osallistuvat miehistönjäsenet jaetaan pareihin ja kullekin parille annetaan kartta sekä karttatyöskentelyvälineet. Kartan olisi hyvä kattaa yksikön oma toiminta-alue, jotta samassa harjoituksessa voidaan kehittää myös paikallistuntemusta.

Osallistuvat parit saavat yksinkertaisia osaamistehtävän 4.6. mukaisia karttatehtäviä suoritettavakseen. Harjoituksen aikana parit voivat myös vuorotellen suorittaa tehtäviä sähköistä merikarttaa käyttämällä, jos sellainen on käytössä.

Harjoitukseen voidaan yhdistää myös väistämissääntöjen kertausta kouluttajan osoittaessa kartalle muuta liikennettä ja koulutettavien pohtiessa väistämissääntöjä.

TILANNE 2

5. Viestintä

5.1. Virve-järjestelmä

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee Virve-järjestelmän pääpiirteet ja tietää Virve-päätelaitteen yleisimmät toiminnot.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee Virven käytön perusteet:
 - järjestelmä- ja suorakanavatila
 - kansio- ja puheryhmärakenteen perusteet.
- ⚓ Tietää Virve-päätelaitteen yleisimmät käyttöpainikkeet:
 - tangentti, puheryhmävalitsin, äänenvoimakkuussäädin, kaiutin/kuuloke ja hätäkutsupainike.
- ⚓ Tietää Virve-verkon yleisimmät yhteistyökäyttäjät:
 - merivartiosto, hätäkeskus, pelastuslaitos, ensihoito ja poliisi.

KANSIMIES

5. Viestintä

5.1. Virve-järjestelmä

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus voidaan yhdistää liikennöintiharjoitukseen aloittamalla harjoitus lyhyellä teoriaosuudella ja päätelaitteen näppäintekniikkaan tutustumisella.
- ⚓ Koulutuksessa voidaan käyttää hyödyksi myös Erillisverkkojen tarjoamaa verkkokurssia.

1,5 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AITek

5. Viestintä

5.2. Virve-liikennöinti

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa käyttää hätäkutsupainiketta ja tietää Virve-liikenteen perusteet.

Osaamisvaatimukset

- Osaa tehdä hätäkutsun Virve-päätelaitteen hätäkutsupainikkeella.

HARJOITTELIJA

- Tuntee puheryhmäliikenteen perusteet:
 - tangentin käyttö, yksisuuntainen liikennöinti, liikenteen määrämuotoisuus ja kutsuminen.
- Tietää meripelastusaluksen operatiivisen yksikkötunnuksen ja osaa ilmoittaa päällystölle, jos kuulee yksikköä kutsuttavan.
- Osaa käydä Virve-päätelaitteella rutiiniliikennettä päällystön ohjeiden mukaisesti:
 - partioilmoitukset, tehtävään liittyvät ilmoitukset ja näissä käytettävät puheryhmät.

KANSIMIES

Oman toimialueen tärkeimmät puheryhmät sisällytetään alusperehdytykseen.

5. Viestintä

5.2. Virve-liikennöinti

Koulutuksen järjestäminen

Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
HARJOITTELIJA	
- Osaamistehtävän koulutus voidaan toteuttaa oman aseman sisäisenä viestintäharjoituksena tai koulutus voidaan järjestää useiden pelastusasemien yhteisenä harjoituksena Meripelastusseuran alueellisissa tai valtakunnallisissa puheryhmissä. - Osaamistehtävän koulutuksessa voidaan hyödyntää myös Erillisverkkojen tarjoamaa Virve-verkkokurssia.	2 h
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

5. Viestintä

5.3. Meri-VHF

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee meri-VHF-järjestelmän pääpiirteet ja tietää meri-VHF-radion yleisimmät toiminnot.

Osaamisvaatimukset

- Osaa lähettää hätähälytyksen VHF-DSC-laitteella.

HARJOITTELIJA

- Tuntee meri-VHF:n käytön perusteet:
 - luvanvaraisuus, tärkeimmät kanavat, tangentin käyttö, yksisuuntainen liikennöinti, liikenteen määrämuotoisuus ja kutsuminen.
- Tuntee meri-VHF-radioverkon perusteet:
 - liikenne alusten välillä, liikenne rannikkoradioaseman kanssa, kuuluvuuden rajoitukset, VHF-DSC-hätähälytys.
- Tietää meri-VHF-puhelimen yleisimmät käyttöpainikkeet:
 - tangentti, kanavavalitsin, äänenvoimakkuussäädin, kohinasalpa ja Distress-painike.
- Osaa käydä meri-VHF:llä rutiiniliikennettä päällystön ohjeiden mukaisesti.

KANSIMIES

5. Viestintä

5.3. Meri-VHF

Koulutuksen järjestäminen

Koulutus voidaan järjestää SMPS- harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	0,5 h
HARJOITTELIJA	
- Osaamistehtävä sopii hyvin koulutettavaksi talvikaudella veneiden ollessa telakoituna. - Koulutuksessa voidaan hyödyntää Viestintäviraston tai muun tahon järjestämiä SRC-kursseja tai järjestää koulutus itse Viestintäviraston Rannikkolaivurin VHF-radioliikenneoppaaseen perustuen.	2 h
KANSIMIES	

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajalla tulee olla meri-VHF-pätevyystodistus. Kouluttajana voi toimia myös ulkopuolinen asiantuntija.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

5. Viestintä

5.7. Muut viestijärjestelmät

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa käyttää meripelastusaluksen muita viestijärjestelmiä ja tunnistaa sukellustoiminnasta varoittavan viestilipun.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa käyttää meripelastusaluksen sisäisiä viestijärjestelmiä:
 - Intercom-järjestelmä, komentokaiutin.
- ⚓ Osaa tunnistaa sukellustoiminnasta varoittavan kansainvälisen viestilipun.

KANSIMIES

5. Viestintä

5.7. Muut viestijärjestelmät

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.

0,5 h

KANSIMIES

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

5. Viestintä

Harjoittelijan osaaminen todennetaan osallistumalla koulutukseen sekä harjoittelijan näyttökokeeseen.

Esimerkki harjoittelijan näyttökokeesta on tämän koulutussuunnitelman sivulla 138.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ⚓ Kutsuminen ja kutsuun vastaaminen Virve-päätelaitteella.
- ⚓ Kutsuminen ja kutsuun vastaaminen meri-VHF-radiolla.
- ⚓ Oman aseman yksiköiden operatiivisten kutsutunnusten kertominen.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

5. Viestintä

Osaamisen ylläpito ei vaadi vuosittaisia harjoituksia.

Kansimiesten on suositeltavaa osallistua säännöllisesti radioliikenteen hoitamiseen partioajojen ja harjoitusten yhteydessä tai harjoitella osaamisalueen asioita harjoituksissa.

6. Etsintätehtävät

6.1. Tähystäminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa kansainväliset hätämerkit sekä osaa tähystää ja käyttää tähystämisen apuvälineitä.

Osaamisvaatimukset

- Osaa kansainväliset hätämerkit ja osaa ilmoittaa hätämerkkihavainnosta.

HARJOITTELIJA

- Tietää tähystämisen kohteet normaalissa kulussa ja etsintätehtävässä.
- Tietää meripelastusaluksen tähtystysjärjestelyt:
 - tähystyspaikat, tähtystyssektorit, tähtystäjän vaihto.
- Osaa tehokkaan tähtystystekniikan:
 - järjestelmällinen tähtystystekniikka, pimeänäkö, tähystäminen valoisassa ja pimeällä, etsintäolosuhteiden vaikutus ja motivaation merkitys.
- Osaa käyttää tähystämisen apuvälineitä:
 - kiikari ja etsintävalonheitin.

KANSIMIES

Jos meripelastusaluksella on käytössä muita tähystämisen apuvälineitä, esimerkiksi pimeänäkölaitteita, niiden käyttö sisällytetään alusperehdytykseen.

6. Etsintätehtävät

6.1. Tähystäminen

Koulutuksen järjestäminen

Koulutus voidaan järjestää SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisesti.	1 h
- Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti. - Osaamistehtävän harjoituksen tulisi mahdollisuuksien mukaan sisältää tähystyshavaintoradan suorittaminen.	3 h
HARJOITTELIJA	KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

Osaamisen todentaminen

6. Etsintätehtävät

Harjoittelijan osaaminen todennetaan osallistumalla koulutukseen sekä harjoittelijan näyttökokeeseen.

Esimerkki harjoittelijan näyttökokeesta on tämän koulutussuunnitelman sivuilla 138–139.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan osaamiskeskustelulla.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

- ⚓ Järjestelmällisen tähystämisen merkitys etsinnän lopputuloksen kannalta.
- ⚓ Tähystämisen apuvälineiden käyttö.
- ⚓ Oman jaksamisen rajat ja tähystäjän vireystilan merkitys.
- ⚓ Olosuhteiden ja ajonopeuden merkitys.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

6. Etsintätehtävät

Osaamisalue ei vaadi vuosittaisia harjoituksia.

Tähystystaitoja ylläpidetään toimimalla tähystäjänä partioajojen ja harjoitusten yhteydessä.

7. Pelastustehtävät

7.1. Pintauinti

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa toimia pintauimarina sekä pintauimarin avustajana.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää pintauintiin liittyvät riskit ja vaaratekijät:
 - osaa arvioida omat mahdollisuudet suoriutua tehtävästä vallitsevissa olosuhteissa ja tilanteessa.
 - ymmärtää parityöskentelyn merkityksen turvallisuuden kannalta.
- ⚓ Osaa pintauimarin varusteiden käytön ja huollon:
 - pelastuspuku, pelastusliivit, räpylät, maski, snorkkeli, puukko, valaisin, turvanaru ja kypärä.
- ⚓ Osaa toimia turvallisesti pintauimarina ja pintauimarin avustajana:
 - käytettävien varusteiden valinta, veteen meneminen, uinti ja liikkuminen vedessä, uhrin kohtaaminen ja haltuunotto, uhrin kuljettaminen sekä noston avustaminen vedestä käsin
 - naruttaminen, pintauimarin ohjaaminen, pintauimarin turvallisuuden varmistaminen
 - kommunikointi käsimerkein, valolla, radiolla ja turvanarulla.

KANSIMIES

7. Pelastustehtävät

7.1. Pintauinti

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelun tulisi sisältää käytännön pintauintiharjoituksia.

5 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

7. Pelastustehtävät

7.2. Vedestä pelastaminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa pelastaa vedestä, käyttää meripelastusaluksen vedestäpelastamisvälineitä ja antaa ensiapua kylmettyneelle henkilölle.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää vedestä nostoon liittyvät riskit ja vaaratekijät:
 - putoaminen, liukastuminen ja kaatuminen.
- ⚓ Osaa turvalliset vedestä pelastamisen tekniikat:
 - tilanteeseen sopivan nostotavan valinta
 - turvallinen ja ergonominen nostotekniikka
 - nostossa käytettävät turvavarusteet:
 - turvavaljaat, henkiliina ja käsineet.
- ⚓ Osaa käsitellä kylmettynyttä ihmistä ja antaa hänelle ensiapua.
- ⚓ Osaa käyttää turvallisesti ja huoltaa meripelastusaluksen vedestäpelastamisvälineitä:
 - nostoverkko, nostolenkki ja tilapäisapuvälineet.

KANSIMIES

Jos yhdistyksen meripelastusaluksessa on nostopuomi, sisällytetään sen käyttö alusperehdytykseen.

7. Pelastustehtävät

7.2. Vedestä pelastaminen

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelun tulisi sisältää käytännön vedestä pelastamisharjoituksia.

2,5 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

7. Pelastustehtävät

7.3. Muut ihmisen pelastustehtävät

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa pelastaa ihmisiä erilaisista olosuhteista.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää suljettuihin tiloihin liittyvät riskit.
- ⚓ Osaa pelastaa ihmisiä turvallisesti toisesta aluksesta:
 - uppoava alus, karilla oleva alus, ajelehtiva tai liikkeessä oleva alus, pelastuslautta.
- ⚓ Osaa pelastaa ihmisiä turvallisesti luodolta tai saaresta:
 - liukkaalla pinnalla toimiminen.
- ⚓ Osaa suorittaa turvallisen hätäsiirron:
 - Rautek, siirtolakana/-levy ja tilapäisvälineet.

KANSIMIES

Tilanteeseen liittyvät potilaan kuljetus ja ensiaputoimet kuuluvat osaamisalueen 9. (Ensiaputehtävät) osaamisvaatimuksiin.

7. Pelastustehtävät

7.3. Muut ihmisen pelastustehtävät

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoitteluun on sisällyttävä käytännön harjoituksia.

2,5 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

7. Pelastustehtävät

7.4. Evakuointi

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa toimia henkilöiden evakuoinnissa meripelastusalukseen.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa kirjata ja merkitä meripelastusalukselle evakuoidut henkilöt päällystön ohjeiden mukaan.
- ⚓ Osaa opastaa meripelastusalukselle pelastettuja ja evakuoituja:
 - pelastusliivien jakaminen ja käytön opastaminen
 - pelastettujen paikat meripelastusaluksella
 - pelastetuille annettava turvallisuusinformaatio.
- ⚓ Osaa huolehtia meripelastusalukselle pelastetuista ja evakuoiduista siirron aikana.

KANSIMIES

7. Pelastustehtävät

7.4. Evakuointi

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelu voidaan suorittaa yhdessä muiden osaamisalueiden harjoitusten ja partioajojen yhteydessä.
- ⚓ Koulutuksen aikana tulisi mahdollisuuksien mukaan osallistua suuronnettomuusharjoitukseen.

1 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

7. Pelastustehtävät

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella sekä osaamiskeskustelulla.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ⚓ Pintauimarin varusteiden pukeminen.
- ⚓ Veteen meneminen, uiminen sekä uhrin kohtaaminen ja kuljettaminen.
- ⚓ Turvanarun käyttäminen ja yhteydenpito.
- ⚓ Vedestä nostaminen eri apuvälineillä.
- ⚓ Hätäsiirto.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

- ⚓ Erilaisten ihmisen pelastamistehtävien riskit ja turvallisuus.
- ⚓ Kirjaamisen ja merkitsemisen merkitys evakuointitehtävässä.
- ⚓ Meripelastusalukselle pelastetuista ja evakuoituista huolehtiminen.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

7. Pelastustehtävät

Vähimmäisvaatimuksena on osallistuminen vuosittain vähintään yhteen harjoitukseen, jossa käsitellään tämän osaamisalueen asioita ja toimiminen pintauimarina harjoituksessa.

Harjoitus voidaan toteuttaa käymällä läpi edellä kuvatun näytön sisältämiä asioita tai järjestämällä toiminnallinen harjoitus.

Toiminnallinen harjoitus voidaan järjestää esimerkiksi seuraavien tilannekuvausten pohjalta:

Meripelastusalus saa kesken partioajon vedestäpelastamistehtävän.

Pintapelastusparin valmistautuessa pintapelastustehtävään muu miehistö valmistautuu uhrin nostamiseen vedestä.

Harjoitus suunnitellaan sellaiseen paikkaan, jossa toiminta on turvallista, mutta uhria ei voi nostaa suoraan veneeseen ja tehtävän suorittaminen edellyttää pintauimarin käyttöä.

Pintauimarin haettua uhrin pelastusaluksen viereen, uhri nostetaan vedestä.

Harjoituksessa voidaan tarvittaessa toistaa pintauimarin suorituksia ja vedestä nostoja erilaisilla tekniikoilla. Harjoitukseen voidaan lisäksi yhdistää ensiapuharjoitus antamalla vedestä nostetulle uhrille tarvittava ensiapu.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti työturvallisuutta ja työparityöskentelyä.

TILANNE 1

Harjoitus voidaan suorittaa joko vesillä tai kuivaharjoituksena aluksella laiturissa.

Harjoitukseen hankitaan maalihenkilöiksi noin 10–20 ulkopuolista henkilöä, esimerkiksi Punaisen Ristin paikallisosastosta, venekerhosta tai muusta yhteistyötahosta.

Harjoituksessa simuloidaan evakuointitilanne, jossa miehistön tehtävänä on kirjata evakuoitavat henkilöt ja ohjeistaa heille tarvittavat asiat evakuointitilanteessa. Samassa yhteydessä harjoitellaan myös evakuoitavien sijoittamista alukselle sekä tilanteen hallintaa aluksella evakuoinnin yhteydessä.

Harjoitukseen voidaan halutessa yhdistää myös ensiapuharjoitus, jolloin evakuoituille annetaan heidän tarvitsemansa ensiapu.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti evakuointitilanteen riskejä sekä järjestelmällisen toiminnan merkitystä ihmisiä evakuoitaessa.

TILANNE 2

8. Sammutustehtävät

8.1. Palon teoria

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee palamisen perusteet ja tietää sammutusmenetelmät sekä erilaiset sammutintyypit.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

⚓ Tuntee palamisen perusteet:

- Palaminen:
 - näkyvällä liekillä ja ilman liekkiä
 - kiinteä aine, neste ja kaasu
 - sähkölaitepalot.
- Palamisen edellytykset:
 - lämpö - palava aine - happi - katkeamaton ketjureaktio.
- Palon kehittyminen:
 - syttymisvaihe, täyden palon vaihe, hiipumisvaihe.
- Palokaasut ja niiden vaarallisuus.

⚓ Tietää sammutusmenetelmät:

- tukahdutus, jäähdytys, sammutusraivaus ja ketjureaktion katkaisu.

KANSIMIES

8. Sammutustehtävät

8.1. Palon teoria

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.
- ⚓ Vaadittava osaaminen voidaan hankkia tulityökurssilla.

1 h

KANSIMIES

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan alkusammutuskouluttaja tai pelastusalan ammattilainen. Kouluttajana voi toimia myös ulkopuolinen asiantuntija.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

8. Sammutustehtävät

8.2. Meripelastusaluksen sammutuskalusto

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa käyttää meripelastusaluksen sammutuskalustoa.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää erilaiset sammutintyytit ja niiden ominaisuudet:
 - sammutuspeite sekä neste-, jauhe- ja hiilidioksidisammutin.
- ⚓ Osaa käyttää ja huoltaa meripelastusaluksen sammutuskalustoa:
 - sammutuspeite, käsisammuttimet, moottoriruisku ja raivausvälineet.
- ⚓ Osaa tehdä tarvittavat letkuserelvitykset:
 - imuserelvitykset, peruserelvitys, työjohtoserelvitys.

KANSIMIES

Jos meripelastusaluksessa on käytössä muuta sammutuskalustoa, esimerkiksi kiinteä palopumppu tai vaahtokalusto, niiden käyttö sisällytetään alusperehdytykseen.

8. Sammutustehtävät

8.2. Meripelastusaluksen sammutuskalusto

Koulutuksen järjestäminen

<i>Ei harjoittelijan koulutusta.</i>		
		HARJOITTELIJA
⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusalukseseen. ⚓ Osaamistehtävän käytännön osuus voidaan toteuttaa yhdessä sammutusharjoituksen kanssa.		3 h
		KANSIMIES
Teoria		Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan alkusammutuskouluttaja tai pelastusalan ammattilainen. Kouluttajana voi toimia myös ulkopuolinen asiantuntija.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

8. Sammutustehtävät

8.3. Toiminta sammutustehtävällä

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa suojautua oikein sammutustehtävällä ja toimia turvallisesti sammutusparin jäsenenä.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee meripelastusaluksen sammutuskaluston asettamat rajoitukset sammutustoiminnalle:
 - paineilmalaitteiden ja sammutusasujen puuttuminen.
- ⚓ Tietää sammutusasun vaikutuksen työturvallisuuteen:
 - varsinainen sammutusasun, meripelastajan kuoriasu, pelastuspuku.
- ⚓ Tuntee erilaiset sammutustehtävätyypit ja niiden erityispiirteet:
 - venepalot, laivapalot, maastopalot, rakennuspalot ja muut palot
 - tukiyksikkönä toimiminen.
- ⚓ Tuntee erilaisiin sammutustehtäviin liittyvät riskit:
 - palokaasut, äkillinen palon laajeneminen, räjähdysvaara, sortuminen
 - paineellisen sammutuskaluston rikkoutuminen.
- ⚓ Osaa suorittaa palokohteen tiedustelun päällystön ohjeiden mukaisesti.
- ⚓ Osaa toimia turvallisesti sammutusparin jäsenenä:
 - suojavarusteiden käyttö, roolien jakaminen, selvitysten tekeminen, palokohteen lähestyminen, sammuttaminen alukselta ja maista.
- ⚓ Osaa käyttää sammutustoimintaan liittyviä käsimerkkejä.

KANSIMIES

8. Sammutustehtävät

8.3. Toiminta sammutustehtävällä

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelun tulisi sisältää käytännön sammutusharjoitus.

3 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan alkusammutuskouluttaja tai pelastusalan ammattilainen.

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

8. Sammutustehtävät

8.4. Ihmisten pelastaminen palotilanteessa

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa pelastaa ihmisiä palotilanteessa itseään vaarantamatta.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa pelastaa turvallisesti ihmisiä tulipalosta ilman savusukelluslaitteita:
 - savuiseen tai palavaan tilaan ei voi mennä ilman paineilmalaitteita.
 - tajuissaan olevan ihmisen pelastaminen menemättä palavaan tilaan:
 - apuvälineiden käyttö
 - käskytyt
 - sivullisten opastaminen pois savuiselta alueelta.

KANSIMIES

8. Sammutustehtävät

8.4. Ihmisten pelastaminen palotilanteessa

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelun tulisi sisältää käytännön harjoittelua, mutta voidaan resurssien puuttuessa järjestää myös pelkkänä teoriakoulutuksena.

1 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan alkusammutuskouluttaja tai pelastusalan ammattilainen.

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

8. Sammutustehtävät

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella sekä osaamiskeskustelulla.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ⚓ Perus- tai työjohtoselvitys.
- ⚓ Käsimerkit.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

- ⚓ Erilaisten sammutustehtävien riskit ja turvallisuus.
- ⚓ Kaluston, henkilöstön ja meripelastusalusten rajoitukset sammutustehtävällä.
- ⚓ Ensisijainen tehtävä erityyppisillä sammutustehtävillä.
- ⚓ Oikean sammuttimen ja sammutusmenetelmän valinta.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

8. Sammutustehtävät

Vähimmäisvaatimuksena on osallistuminen vuosittain vähintään yhteen harjoitukseen, jossa käsitellään tämän osaamisalueen asioita.

Harjoitus voidaan toteuttaa käymällä läpi edellä kuvatun näytön sisältämiä asioita tai järjestämällä toiminnallinen harjoitus.

Toiminnallinen harjoitus voidaan järjestää esimerkiksi seuraavan tilannekuvauksen pohjalta:

Meripelastusalus saa sammutustehtävän kesken partioajon.

Miehistön tehtävänä on pukeutua sammutusasuihin (jos aluksella on sammutusasuja) ja valmistella aluksen sammutuskalusto tehtävään.

Kohteessa ensimmäisenä tehtävänä on tiedustella palokohde ja suorittaa sen jälkeen tarvittava selvitys palokohteeseen.

Harjoitusta voidaan mukauttaa vaihtamalla palokohdetta esimerkiksi metsäpaloksi saaressa, jolloin selvitys tehdään rantaan tai aluspaloksi, jolloin selvitys tehdään oman aluksen kannelle.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti työturvallisuutta sekä meripelastus kaluston ja miehistön koulutuksen tuomia rajoituksia sammutustehtävillä.

TILANNE 1

9. Ensiaputehtävät

9.1. Potilaan kohtaaminen, tilan arvioiminen ja raportointi

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa kohdata potilaan ja arvioida potilaan hätäensiavun tarpeen.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa ottaa huomioon oman turvallisuuden ensiaputehtävällä:
 - tapahtumapaikan lähestyminen, suojavarusteet, tehtävätyyppi, lisäavun pyytäminen.
- ⚓ Osaa tunnistaa hätätilapotilaan:
 - vakava hengityksen, verenkierron tai tajunnan häiriö.
- ⚓ Osaa kohdata ja tutkia potilaan maallikkotasoisesti:
 - ensiarvio, tarkennettu arvio, potilaan haastattelu, ulkoisten vammojen ja ympäristön havainnointi.
- ⚓ Osaa ilmoittaa havainnoistaan aluksen päällikölle.

KANSIMIES

9. Ensiaputehtävät

9.1. Potilaan kohtaaminen, tilan arvioiminen ja raportointi

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ SMPS:n kurssien lisäksi suositeltavina koulutuksina voidaan pitää SPR HätäEA-, SPR EA1®- ja SPR EA2®-kurseja, SPEK Palokuntien ensiapukurssia tai muita vastaavan taseisia ensiapukurseja.

2 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan ensiapukouluttaja tai ensihoidon ammattilainen.

Koulutusmateriaali

PelTek-opas

Ensivaste

Ensiapu

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

9. Ensiaputehtävät

9.2. Hätäensiapu

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa antaa hätäensiapua.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

⚓ Osaa antaa hätäensiapua:

- painelupuhalluselvitys
- tajuttoman kääntäminen kylkiasentoon
- suuren verenvuodon tyrehtyttäminen
- vierasesineen poistaminen hengitysteistä
- sokin ensiapu.

KANSIMIES

Hätäensiapukoulutuksen yhteydessä on mahdollisuuksien mukaan käsiteltävä myös neuvovan sydäniskurin käytön perusteita.

9. Ensiaputehtävät

9.2. Hätäensiapu

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

⚓ SMPS:n kurssien lisäksi suositeltavina koulutuksina voidaan pitää SPR HätäEA-, SPR EA1®- ja SPR EA2®-kurseja, SPEK Palokuntien ensiapukurssia tai muita vastaavan tasoisia ensiapukurseja.

3 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan ensiapukouluttaja tai ensihoidon ammattilainen.

Koulutusmateriaali

Ensivaste

Ensiapu

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

9. Ensiaputehtävät

9.3. Ensiavun antaminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa antaa ensiapua yleisimpiin sairaskohtauksiin ja vammoihin.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

⚓ Osaa antaa ensiapua yleisimpiin sairaskohtauksiin ja vammoihin:

- Tavallisimmat sairaskohtaukset:
 - kouristuskohtaus
 - sokeritasapainon häiriö
 - hengitysvaikeus
 - rintakipukohtaus
 - pyörtyminen
 - yliherkkyysreaktio
 - aivoverenkierron häiriö.
- Myrkytykset.
- Haavat.
- Murtumat.
- Palovammat ja sähköön aiheuttamat vammat.

KANSIMIES

Kylmettyneen potilaan käsittely ja ensiapu käsitellään kohdassa 7.2. Vedestä pelastaminen.

9. Ensiaputehtävät

9.3. Ensiavun antaminen

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

⚓ SMPS:n kurssien lisäksi suositeltavina koulutuksina voidaan pitää SPR HätäEA-, SPR EA1®- ja SPR EA2®-kurseja, SPEK Palokuntien ensiapukurssia tai muita vastaavan tasoisia ensiapukursseja.

3 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan ensiapukouluttaja tai ensihoidon ammattilainen.

Koulutusmateriaali

Ensivaste

Ensiapu

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

9. Ensiaputehtävät

9.4. Ensiapuvälineet

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa käyttää meripelastusaluksen ensiapuvälineitä.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

⚓ Osaa käyttää meripelastusaluksen ensiapuvälineitä:

- Puhallusnaamari.
- Paineside.
- Haavanhoitotuotteet.
- Lämpöliina.
- Ideaalaside.
- Palovammaside.
- Pään sidos.
- Kolmioliina.
- Avaruuslakana.
- Muotoiltava lasta.
- Atulat.
- Punkkipihdit.
- Digitaalinen kuumemittari.

KANSIMIES

9. Ensiaputehtävät

9.4. Ensiapuvälineet

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

⚓ SMPS:n kurssien lisäksi suositeltavina koulutuksina voidaan pitää SPR HätäEA-, SPR EA1®- ja SPR EA2®-kurseja, SPEK Palokuntien ensiapukurssia tai muita vastaavan tasoisia ensiapukursseja täydennettynä niin, että kaikkien osaamisvaatimusten mukaisten ensiapuvälineiden käyttö on tuttua.

2 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan ensiapukouluttaja tai ensihoidon ammattilainen.

Koulutusmateriaali

Ensivaste

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

9. Ensiaputehtävät

9.5. Potilaan siirto ja kuljetus

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa käyttää turvallisesti meripelastusaluksen kuljetus- ja siirtovälineitä.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää potilaan siirtoon liittyvät riskit ja vaaranpaikat:
 - nostaminen ja kantaminen, ergonomia
 - siirtäminen maastosta alukseen
 - siirtäminen aluksesta alukseen
 - potilaan turvallisuuden huomioiminen.
- ⚓ Tietää meripelastusaluksilla käytössä olevat tukemisvälineet:
 - tukikauluri, tyhjiöpatja, kauhapaari, rankalauta ja pääntuet.
- ⚓ Tietää meripelastusaluksilla käytössä olevat kuljetus- ja siirtovälineet:
 - kauhapaari, rankalauta, siirtolakana, tahtopaari.
- ⚓ Osaa toteuttaa potilaan siirron turvallisesti.
- ⚓ Osaa tarkkailla potilasta siirron ja kuljetuksen aikana.

KANSIMIES

Aluskohtaisten tukemis-, kuljetus- ja siirtovälineiden käytön koulutus sisällytetään alusperehdytykseen.

9. Ensiaputehtävät

9.5. Potilaan siirto ja kuljetus

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.

2 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttajana mahdollisuuksien mukaan ensiapukouluttaja tai ensihoidon ammattilainen.

Koulutusmateriaali

PelTek-opas

Ensivaste

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

9. Ensiaputehtävät

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella sekä osaamiskeskustelulla.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ⚓ Peruselvytys.
- ⚓ Tajuttoman potilaan kylkiasentoon laittaminen.
- ⚓ Potilaan kohtaaminen ja tilanteen arviointi.
- ⚓ Ensiapulaukun sisällön tunteminen ja käyttö.
- ⚓ Potilaan siirto turvallisesti kuljetus- ja siirtovälineillä meripelastusalukseseen.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

- ⚓ Häätötilapotilaan tunnistaminen ja oikea ensiapu kussakin tapauksessa.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

9. Ensiaputehtävät

Vähimmäisvaatimuksena on osallistuminen vuosittain vähintään yhteen harjoitukseen, jossa käsitellään tämän osaamisalueen asioita ja jonka tulisi sisältää PPE/PPE-D kertausta.

Harjoitus voidaan toteuttaa käymällä läpi edellä kuvatun näytön sisältämiä asioita tai järjestämällä toiminnallinen harjoitus.

Toiminnallinen harjoitus voidaan järjestää esimerkiksi seuraavien tilannekuvausten pohjalta:

Meripelastusalus saa kesken partioajon ensiaputehtävän.

Saarella oleva henkilö on saanut sairaskohtauksen eikä pääse omin avuin saaresta pois.

Miehistön kohdattua potilaan suoritetaan ensiarvio ja miehistö raportoi tilanteen päällikölle, joka saa ohjeet potilaan evakuoimiseksi mantereelle ensihoitoyksikölle.

Potilaalle annetaan tarvittava ensiapu ja hänet kuljetetaan meripelastusalukselle ja edelleen mantereelle.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti työturvallisuutta ja potilaan turvallista siirtoa niin kohdepaikasta omalle alukselle kuin alukselta rantaan.

TILANNE 1

Talvikauden aikana järjestetään aseman tiloissa elvytysharjoitus.

Harjoitus aloitetaan lyhyellä teoriaosuudella elottomuuden tunnistamisesta ja syistä.

Harjoituksen pääpaino on kuitenkin tehokkaan PPE/PPE-D:n toteuttaminen.

Kouluttajaresurssin salliessa samaan harjoitukseen voidaan liittää myös muun hätäensiavun antamisen kertausta sekä esimerkiksi meripelastusaluksen tukemis- ja siirtovälineiden käyttöharjoitus.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti tehokkaan PPE/PPE-D:n merkitystä potilaan selviytymisen kannalta.

TILANNE 2

10. Avustustehtävät

10.1. Hinaus

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa toimia turvallisesti hinaustehtävällä.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää hinaukseen liittyvät riskit:
 - köysien kiristyminen ja katkeaminen, kylkihinauksessa alusten väliin jääminen.
- ⚓ Osaa valmistella meripelastusaluksen hinaustehtävään päällystön ohjeiden mukaan:
 - hinausköyden selvitys, lepuuttajat, turvallisuuden huomiointi, roolien jako.
- ⚓ Osaa hinaukseen liittyvät kansitehtävät:
 - Saapuminen avustettavan luokse:
 - tarvittaessa siirtyminen avustettavaan, viestiyhteyden varmistaminen
 - avustettavan tilanteen arvioiminen, esimerkiksi mahdolliset vauriot, hinauspisteen valinta, avustettavien ihmisten huomioiminen
 - avustussopimuksen tekeminen.
 - Hinaukseen ottaminen turvallisesti:
 - perähinaus
 - kylkihinaus.
 - Hinausvahtina toimiminen.
 - Toiminta hätätilanteessa:
 - hinausköyden katkaiseminen/vapauttaminen.
 - Avustettavan jättäminen.

KANSIMIES

10. Avustustehtävät

10.1. Hinaus

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelun tulisi sisältää käytännön hinausharjoituksia.

4 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

10. Avustustehtävät

10.2. Karilta irrotus

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa toimia turvallisesti kariltairrotustehtävällä.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee karilleajon mahdolliset seuraukset alukselle ja ihmisille.
- ⚓ Tietää karilta irrotustehtävään liittyvät riskit:
 - köysien kiristyminen ja katkeaminen, oman aluksen karilleajon vaara, irtoavan aluksen aiheuttama vaara, avustettavan uppoaminen.
- ⚓ Tietää karilta irrotuksen peruseriaatteen ja huomioon otavat seikat:
 - köyden kiinnityspisteen valinta, vetosuunta, avustettavan aluksen keventäminen ja painonsiirto.
- ⚓ Osaa karilta irrotukseen liittyvät kansitehtävät:
 - Saapuminen avustettavan luokse:
 - tarvittaessa siirtyminen avustettavaan, viestiyhteyden varmistaminen
 - avustettavan tilanteen arvioiminen, esimerkiksi mahdolliset vauriot, hinauspisteen valinta, avustettavien ihmisten huomioiminen
 - avustussopimuksen tekeminen.
 - Toiminta hätätilanteessa:
 - hinausköyden katkaiseminen/vapauttaminen.
 - Toiminta aluksen irrottua karilta:
 - vaurioiden tarkastaminen
 - välitön pumppausvalmius
 - mahdollinen hinaukseen ottaminen.

KANSIMIES

10. Avustustehtävät

10.2. Karilta irrotus

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelun tulisi sisältää käytännön kariltairroitusharjoitus.

2 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

10. Avustustehtävät

10.3. Takertuneen aluksen avustaminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa toimia turvallisesti avustettaessa takertunutta alusta.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää takertuneen aluksen avustamiseen liittyvät riskit:
 - oman aluksen takertuminen, pintauiamarin takertuminen, avustettavan aluksen koneen käynnistyminen.
- ⚓ Osaa takertuneen aluksen irrotukseen liittyvät kansitehtävät:
 - verkkoihin takertunut alus
 - potkuristaan muihin kohteisiin takertunut alus
 - peräsimestään tai muusta rakenteestaan takertunut alus
 - ankkuristaan takertunut alus.

KANSIMIES

10. Avustustehtävät

10.3. Takertuneen aluksen avustaminen

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelun tulisi sisältää käytännön harjoitus takertuneen aluksen avustamisesta.

1,5 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

10. Avustustehtävät

10.4. Vuotavan aluksen avustaminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa tukkia vuotoja ja käyttää tyhjennuspumppuja.

Osaamisvaatimukset

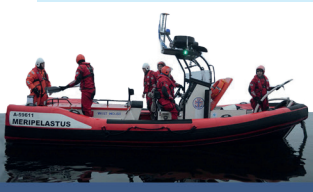
Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää vuotavien alusten avustamiseen liittyvät riskit:
 - avustettavan uppoaminen, oman aluksen kallistuminen/uppoaminen, moottoriruiskun käyttäminen huonosti tuuletetuissa tiloissa, loukkuun jääminen uppoavaan alukseen, vesilastissa olevan aluksen epävakaus.
- ⚓ Tietää vuotavan aluksen avustamisen peruseriaatteet ja huomioitavat seikat:
 - vuodon tukkiminen/rajaaminen ennen nostoa.
- ⚓ Osaa vuotavan aluksen avustamiseen liittyvät kansitehtävät:
 - tyhjennuspumppujen käyttäminen
 - vuotomaton käyttäminen
 - vuotokiilojen ja tilapäisvälineiden käyttäminen.

KANSIMIES

10

10. Avustustehtävät

10.4. Vuotavan aluksen avustaminen

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävän harjoittelun tulisi sisältää mahdollisuuksien mukaan käytännön harjoitus vuotavan aluksen avustamisesta.

2,5 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

10

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

10. Avustustehtävät

10.5. Apuvirran antaminen

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa kytkeä apuvirranantokaapelit turvallisesti ja antaa apuvirtaa.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää apuvirran antoon liittyvät riskit:
 - sähköisku, tulipalo, oikosulun aiheuttama akun räjähtäminen, oman aluksen sähköjärjestelmän vaurioituminen.
- ⚓ Tietää apuvirran antamisen edellytykset:
 - sähköjärjestelmien yhteensopivuus (12/24 V), mahdolliset moniakkujärjestelmät.
- ⚓ Osaa kytkeä apuvirtakaapelit oikein:
 - kaapelit viimeiseen asti jännitteettömänä.

KANSIMIES

10. Avustustehtävät

10.5. Apuvirran antaminen

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus suoritetaan Pelastustekniikkaoppaan mukaisesti.
- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusalueeseen.

1 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Koulutusmateriaali

Pelastustekniikka

PelTek-opas

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

10. Avustustehtävät

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella sekä osaamiskeskustelulla.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ⚓ Perä- ja kylkihinauskiinnitykset.
- ⚓ Tyhjennyspumppujen ja vuotomaton käyttäminen.
- ⚓ Apuvirran antaminen.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

- ⚓ Riskit takertuneen aluksen irrotuksessa.
- ⚓ Kariltairrotuksen riskit ja tiedustelu kariltairrotustehtävällä.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

10. Avustustehtävät

Vähimmäisvaatimuksena on osallistuminen vuosittain vähintään yhteen harjoitukseen, jossa käsitellään tämän osaamisalueen asioita. Hinauksen tulee sisältyä osaksi harjoitusta.

Harjoitus voidaan toteuttaa käymällä läpi edellä kuvatun näytön sisältämiä asioita tai järjestämällä toiminnallinen harjoitus.

Toiminnallinen harjoitus voidaan järjestää esimerkiksi seuraavien tilannekuvausten pohjalta:

Meripelastusalus saa kesken partion ilmoituksen karilla olevasta veneestä.

Harjoituksen valmisteluvaiheessa pieni vene on ajettu tai työnnetty turvallisessa paikassa sijaitsevaan hiekkasärkkään tai matalalle kalliolle.

Miehistön ensimmäisenä tehtävänä on irrottaa alus matalasta ja tarkastaa, ettei veneeseen ole tullut karilleajon tai irrotuksen seurauksena vuotoja. Veneeseen ei ole tullut vuotoja, mutta sen moottori ei käynnisty, ja vene otetaan harjoituksen seuraavassa vaiheessa perähinaukseen kohti lähintä satamaa.

Ennen satamaan saapumista vene siirretään kylkihinaukseen ja kuljetetaan sopivaan laituriin satamassa.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti kariltairrotuksen suorittamista turvallisesti sekä hinauksen suorittamista sujuvasti.

TILANNE 1

Meripelastusalus saa kesken partioajon ilmoituksen ajelhtivasta veneestä.

Ajelhtivana veneenä voidaan käyttää esimerkiksi pelastusaseman toista alusta tai naapuriaseman alusta.

Ajelhtivan veneen päällikkö epäilee moottorin käynnistymisvaikeuden syyksi virran loppumista uima-
tauon aikana.

Miehistön ensimmäisenä tehtävänä on antaa ajelhtivalle veneelle apuvirtaa. Moottoria ei saada käyntiin apuvirtaa antamalla, ja vene otetaan harjoituksen seuraavassa vaiheessa perähinaukseen kohti lähintä satamaa.

Ennen satamaan saapumista vene siirretään kylkihinaukseen ja kuljetetaan sopivaan laituriin satamassa.

Toiminnallisen harjoituksen jälkeen pidetään palautekeskustelu, jossa painotetaan erityisesti apuvirran antamista turvallisesti sekä hinauksen suorittamista sujuvasti.

TILANNE 2

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.1. Moottorit ja voimansiirto

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee meripelastusaluksen moottorin ja voimansiirron perusteet ja osaa lisätä tarvittavia nesteitä ohjatusti.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee polttomoottorin toiminnan perusteet:
 - moottorin sekä sen jäähdytyksen ja voitelun perustoiminta.
- ⚓ Tuntee koneiston keskeiset osat:
 - moottori, pakoputki, merivaihde, vetolaite ja –akseli.
- ⚓ Tuntee meripelastusaluksen yleisimmät propulsiojärjestelmät:
 - akseliveto, perämoottori, perävetolaite, vesisuihku.
- ⚓ Tietää konehuoneen laitteet päivittäisen käytön vaatimassa laajuudessa.
- ⚓ Osaa valita oikean nesteen lisätessään ohjatusti nesteitä koneistoon:
 - moottoriöljy, kytkinöljy, hydraulioöljy, jäähdytysneste, polttoaine.

KANSIMIES

Alus-/asemakohtaiset varanesteiden säilytyspaikat ja merkintätavat sisällytetään alusperehdytykseen.

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.1. Moottorit ja voimansiirto

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.
- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusaluksen.

1,5 h

KANSIMIES

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Kouluttaja voi olla myös miehistöön kuulumaton alusvastaava tai muu alusten tekniikkaan perehtynyt henkilö.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.2. Lähtö- ja paluutarkistukset

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa tehdä meripelastusaluksen lähtö- ja paluutarkistukset.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää lähtö- ja paluutarkistusten merkityksen.
- ⚓ Osaa suorittaa meripelastusaluksen lähtö- ja paluutarkistukset tarkistuslistojen mukaan.
- ⚓ Osaa ilmoittaa havaitsemistaan puutteista meripelastusaluksen päällikölle.
- ⚓ Osaa käynnistää ja pysäyttää meripelastusaluksen koneet.

KANSIMIES

Aluskohtaisten lähtö- ja paluutarkistuslistojen käytön koulutus tulee sisällyttää alusperehdytykseen.

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.2. Lähtö- ja paluutarkistukset

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävän koulutus sisältää teoriakoulutuksen lähtö- ja paluutarkistuslistojen merkityksestä sekä käytännön harjoittelua lähtö- ja paluutarkistusten tekemisestä partioajon ja muiden ajojen yhteydessä.

2 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Tarkistusten merkityksen osalta kouluttajana voi olla myös miehistöön kuulumaton alusvastaava tai muu alusten tekniikkaan perehtynyt henkilö.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.3. Koneistojen käytönaikainen valvonta

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa valvoa koneita käytön aikana ja ilmoittaa havaitsemistaan ongelmista päällikölle.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tuntee Meripelastusseuran koneiden käytönaikaiseen valvontaan antamat ohjeet.
- ⚓ Tietää koneiston käytön aikana valvottavat kohteet:
 - mittarit ja niiden raja-arvot
 - havainnot, joihin kiinnitettävä huomiota:
 - äänet, vuodot, tärinät, savu, haju.
 - konetilan paloturvallisuus.
- ⚓ Osaa suojautua oikein suorittaessaan koneistojen valvontaa:
 - kuulon suojaus, silmien suojaus, liikkuvat osat, hihnat, ahtaat tilat.
- ⚓ Osaa ilmoittaa havainnoistaan päällikölle.

KANSIMIES

Alusvastaavan tai yhdistyksen muun tahon antamat koneiden käytönaikaiseen valvontaan liittyvät ohjeet sisällytetään alusperehdytykseen.

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.3. Koneistojen käytönaikainen valvonta

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.
- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusaluksen.

1,5 h

KANSIMIES

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Kouluttaja voi olla myös miehistöön kuulumaton alusvastaava tai muu alusten tekniikkaan perehtynyt henkilö.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.4. Meripelastusaluksen ohjailu- ja hallintalaitteet

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee meripelastusaluksen ohjailu- ja hallintalaitteet ja niiden varajärjestelmät.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ☛ Tuntee meripelastusaluksen ohjailujärjestelmän toimintaperiaatteet:
 - ruori, moottorin kauko-ohjauslaitteet, muut hallintalaitteet.
- ☛ Tietää ohjailu- ja hallintalaitteiden tyypillisimmät häiriötilat ja osaa toimia niiden esiintyessä.

KANSIMIES

Aluskohtaisten hallintalaitteiden käytön koulutus ja varaohjausjärjestelmien esittely sisällytetään alusperehdytykseen.

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.4. Meripelastusaluksen ohjailu- ja hallintalaitteet

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ☛ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.
- ☛ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusaluksen.

1 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttaja voi olla myös miehistöön kuulumaton alusvastaava tai muu alusten tekniikkaan perehtynyt henkilö.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

SMPS-kurssit

PelTek	PelTekJK
Tutka	EP
MepeEA	EVA
Kone	AlTek

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.6. Meripelastusaluksen sähköjärjestelmät

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen osaa käyttää meripelastusaluksen sähköjärjestelmiä.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaa tunnistaa 12/24 V:n ja 230 V:n jännitettä käyttävät laitteet.
- ⚓ Osaa kytkeä aluksen maasähköön ja irrottaa sen maasähköstä turvallisesti.
- ⚓ Osaa toimia turvallisesti sähkötapaturmien välttämiseksi:
 - kaapelit viimeiseen asti jännitteettömänä.

KANSIMIES

11. Meripelastusaluksen tekniikka

11.6. Meripelastusaluksen sähköjärjestelmät

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan järjestää pelkkänä teoriakoulutuksena.
- ⚓ Osaamistehtävään liittyvä koulutus voidaan antaa yhdessä alusperehdytyksen kanssa tutustumalla oman pelastusaseman meripelastusaluksen.

1 h

KANSIMIES

Teoria

Kouluttajavaatimukset

Kouluttaja voi olla myös miehistöön kuulumaton alusvastaava tai muu alusten tekniikkaan perehtynyt henkilö.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AITek

Osaamisen todentaminen

11. Meripelastusaluksen tekniikka

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen osaaminen todennetaan näyttökokeella sekä osaamiskeskustelulla.

Näyttökoe sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

⚓ Lähtö- ja paluutarkistusten suorittaminen.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

⚓ Koneiden käytönaikainen valvonta.

⚓ Käytettävien nesteiden valinta.

Osaamisen ylläpitäminen

11. Meripelastusaluksen tekniikka

Osaamisalueen tietojen ylläpitämiseen ei vaadita vuosittaisia suorituksia.

Suosituksena voidaan kuitenkin pitää aktiivista osallistumista aluksen lähtö- ja paluutar-
kastusten suorittamiseen sekä koneiston käytönaikaiseen valvontaan.

12. Meripelastusaluksen huolto ja kunnossapito

12.1. Huolto-ohjelma ja huoltotyöt

Miehistön osaamistavoite

Miehistönjäsen tuntee meripelastusaluksen viikko- ja kuukausitarkistustoimenpiteet ja osaa suorittaa niitä ohjatusti.

Osaamisvaatimukset

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Tietää viikko- ja kuukausitarkistusten merkityksen.
- ⚓ Osaa tehdä viikko- ja kuukausitarkistuksia ohjatusti.
- ⚓ Tuntee alukselle vuoden mittaan suoritettavat huoltotoimenpiteet:
 - määräaikaishuollot, telakointi ja talvisäilytys.

KANSIMIES

Alus-/asemakohtaiset viikko- ja kuukausitarkistuslistat sisällytetään alusperehdytykseen.

12. Meripelastusaluksen huolto ja kunnossapito

12.1. Huolto-ohjelma ja huoltotyöt

Koulutuksen järjestäminen

Ei harjoittelijan koulutusta.

HARJOITTELIJA

- ⚓ Teoriakoulutus viikko- ja kuukausitarkistusten merkityksestä sekä alukselle vuoden mittaan tehtävistä huoltotoimenpiteistä mukaan lukien telakointi ja talvisäilytys.
- ⚓ Viikko- ja kuukausitarkistuksia harjoitellaan ohjatusti harjoitusten, partioajojen ja huoltoiltojen yhteydessä.
- ⚓ Osaamistehtävän tarkoituksena on sitouttaa osallistumaan aluksen huoltotöihin ja kunnossapitoon sekä opettaa turvallisia työskentelytapoja.

1,5 h

KANSIMIES

Teoria

Käytäntö

Kouluttajavaatimukset

Kouluttaja voi olla myös miehistöön kuulumaton alusvastaava tai muu alusten tekniikkaan perehtynyt henkilö.

Koulutusmateriaali

Suosittelava järjestäjätaho

itsenäinen

partio

yhdistys

alue

valtakunta

ulkopuolinen

SMPS-kurssit

PelTek

PelTekJK

Tutka

EP

MepeEA

EVA

Kone

AlTek

Osaamisen todentaminen

12. Meripelastusaluksen huolto ja kunnossapito

Ei harjoittelijan osaamisvaatimuksia.

HARJOITTELIJA

Kansimiehen riittävä osaaminen saavutetaan osallistumalla koulutukseen.

Erillistä osaamisen todentamista ei tarvita.

KANSIMIES

Osaamisen ylläpitäminen

12. Meripelastusaluksen huolto ja kunnossapito

Osaamisalueen tietojen ylläpitämiseen ei vaadita vuosittaisia suorituksia.

Suosituksena voidaan kuitenkin pitää aktiivista osallistumista aluksen viikko- ja kuukausitarkastusten suorittamiseen sekä muuhun alusten huoltotoimintaan.

Tavoitteena on sitouttaa koko miehistö alusten ja kaluston huoltotöihin ja kunnossapitoon.

Miehistön vuosittaiset harjoitussuoritteet

Alla olevaan taulukkoon on koottu kansimieheltä, pursimieheltä ja aliperämieheltä vuosittain vaadittavat osaamista ylläpitävät suoritteet. Suoritteita seurataan Messin miehistön osaamisen ylläpitokortilla.

- ⚓ Osallistuminen vuosittain vähintään yhteen osaamisalue 1. Turvallisuus ja hätätilanteet meripelastusaluksella asioita käsittelevään harjoitukseen.

M1

- ⚓ Osallistuminen vuosittain vähintään yhteen osaamisalue 3. Merimiestaito asioita käsittelevään harjoitukseen. Harjoituksen on sisällettävä aluksen käsittely- tai laiturinajoharjoitus.

M3

- ⚓ Osallistuminen vuosittain vähintään yhteen paperikartalla tehtävään karttatyöskentelyharjoitukseen.

M4-1

- ⚓ Osallistuminen vuosittain vähintään kerran aluksen ohjailuun käytännössä.

M4-2

- ⚓ Osallistuminen vuosittain vähintään yhteen osaamisalue 7. Pelastustehtävät asioita käsittelevään harjoitukseen. Jokaisen miehistönjäsenen tulee lisäksi vuosittain harjoitella vähintään kerran vedessä toimimista pelastuspuku päällä. Vedessä toimimista voidaan harjoitella yhdessä tämän osaamisalueen harjoituksen kanssa tai muuna sopivana ajankohtana. **M7-1 & M7-2**

- ⚓ Osallistuminen vuosittain vähintään yhteen osaamisalue 8. Sammutustehtävät asioita käsittelevään harjoitukseen.

M8

- ⚓ Osallistuminen vuosittain vähintään yhteen osaamisalue 9. Ensiaputehtävät asioita käsittelevään harjoitukseen. Harjoituksen tulisi sisältää PPE/PPE-D-kertaus.

M9

- ⚓ Osallistuminen vuosittain vähintään yhteen osaamisalue 10. Avustustehtävät asioita käsittelevään harjoitukseen. Hinauksen tulee sisältyä osaksi harjoitusta.

M10

Valtakunnallisten vuosittaisten osaamista ylläpitävien suoritusten lisäksi pelastusaseman miehistöltä voidaan edellyttää yhdistyksen tai vastuuviranomaisen vaatimia säännöllisiä koulutuksia tai harjoituksia.

Kuva: Vessi Hämäläinen

Harjoittelijan osaamisen näyttö

Harjoittelijan osaamisen näyttö on tarkoitus toteuttaa SMPS-harjoittelijakoulutusmateriaalin mukaisen harjoittelijan koulutuksen päätteeksi.

Näytön pääasiallinen tarkoitus ei ole varmistaa kaikkien harjoittelijalta vaadittavien tietojen ja taitojen hallintaa, vaan koota harjoittelijan koulutuksen olennaisimmat asiat yhteen.

Näyttö voidaan toteuttaa kokonaisuudessaan laiturissa tai harjoituspartion yhteydessä. Näyttö voidaan suorittaa joko yksittäin tai pienissä ryhmissä. Näytön kokonaiskesto on noin yksi tunti.

Harjoittelijan osaamisen näyttö voidaan toteuttaa esimerkiksi jäljempänä olevien ohjeiden mukaisesti.

Näyttöön osallistuvat kokoontuvat alukselle, jolla näyttö suoritetaan.

Ensimmäisenä tehtävänä tulevat harjoittelijat näyttävät Virve-päätelaitteen hätäpainikkeen sekä VHF-DSC-laitteen hätähälytyspainikkeen. Tämän jälkeen harjoittelijat osoittavat alukselta tai aluksilta näyttölistan mukaiset turvallisuusvälineet ja kertovat lyhyesti osoittamiensa välineiden käyttötarkoituksen ja käyttöperiaatteet.

Välineiden osoittamisen loppuvaiheessa näytön osanottajille annetaan tehtäväksi pukeutua mahdollisimman nopeasti pelastuspukuihin ja pelastusliiveihin. Pukeutumisesta ei varoiteta etukäteen, jotta tilanne simuloisi mahdollisimman hyvin yllättävää aluksen jättötilannetta. Tavoiteaika pelastuspuvun ja pelastusliivien pukemiselle on kaksi minuuttia. Pukeutumisen jälkeen varmistetaan, että kaikki ovat pukeneet välineet oikein, ja varusteiden pukemiseen liittyvät virheet korjataan.

Mies yli laidan -tilanne simuloidaan heittämällä esimerkiksi lepuuttaja aluksen viereen veteen ja kertomalla sen simuloivan veteen pudonnutta ihmistä. Osanottajien tulee osata ilmoittaa veteen pudonneesta henkilöstä, osoittaa häntä jatkuvasti ja heittää pudonneelle pelastusrengas tai jotakin muuta kelluttavaa. Harjoittelijakoulutukseen ei kuulu vedestä pelastaminen, joten näytön mies yli laidan -harjoitus voidaan päättää tähän vaiheeseen.

Viimeisenä käytännön osuutena simuloidaan aluksen jättäminen. Tulevat harjoittelijat siirtyvät turvallisesti veteen heille alukselta osoitetusta paikasta. Osallistujat ohjataan kellumaan HELP-asennossa noin kahden minuutin ajan. Tämän jälkeen heidät ohjataan uimaan jonomuodostelmassa noin 50 metrin matka. Lopuksi osallistujat keräävät vedestä sinne edellisessä vaiheessa heitetyt esineet ja nousevat takaisin alukselle heille osoitetusta paikasta. Tämän jälkeen pelastuspuvut ja -liivit riisutaan, ja niille suoritetaan käytönjälkeinen huolto.

Lopuksi osallistujat kootaan rauhalliseen paikkaan, jossa käydään keskustellen läpi viereisellä sivulla luetellut aiheet.

Harjoittelijan osaamisen näyttö

Harjoittelijalta vaadittava osaaminen todennetaan osaamisen näytöllä sekä osaamiskeskustelulla.

Osaamisen näyttö sisältää esimerkiksi seuraavat osa-alueet:

- ✂ Virve-hätäkutsu ja VHF-DSC-hätähälytys (simuloidusti).
- ✂ Turvallisuusvälineiden sijainnin osoittaminen ja käyttötarkoituksen selvittäminen lyhyesti:
 - Kuulosuojaimet ja suojalasit.
 - Alkusammutusvälineet.
 - Polttoaineen hätäsulut ja palopellit.
 - Ensiapuvälineet.
 - Pelastusrenkaat ja pelastuslautta.
- ✂ Pelastuspuvun pukeminen (tavoiteaika alle 2 minuuttia ilman etukäteisvalmisteluja).
- ✂ Pelastusliivien tarkastaminen, pukeminen ja säätäminen sopivaksi.
- ✂ Toiminta mies yli laidan -tilanteessa:
 - Ilmoittaminen, osoittaminen, kelluvan esineen heittäminen.
- ✂ Toiminta aluksen jättö -tilanteessa:
 - Veteen meneminen, vedessä oleminen, vedessä liikkuminen.

Osaamiskeskustelulla varmistetaan osaaminen esimerkiksi seuraavista aiheista:

- ✂ Omat vastuut, velvollisuudet ja rajoitteet sekä muiden miehistönjäsenten rooli aluksen miehistössä.
- ✂ Turvallinen toiminta meripelastusaluksella:
 - Suljetun kommunikaation merkitys.
 - Meripelastustoiminnan merkittävimmät riskit ja niiltä suojautuminen.
 - Aluksen merikuntoon laittamisen merkitys.
 - Turvallinen liikkuminen aluksella.
 - Kiinnitys- ja irrotustilanteiden riskitekijät.
- ✂ Meripelastustoiminnan ympäristövaikutukset.
- ✂ Yleinen hätänumero ja meripelastuksen hälytysnumero.
- ✂ Vaitiolovelvollisuus.
- ✂ Kansainväliset hätämerkit.

MERIPELASTUSSEURA
SJÖRÄDDNINGSSÄLLSKAPET

**WEISELL
SÄÄTIÖ**

Koulutussuunnitelmien painatusta on tukenut Weisell-säätiö